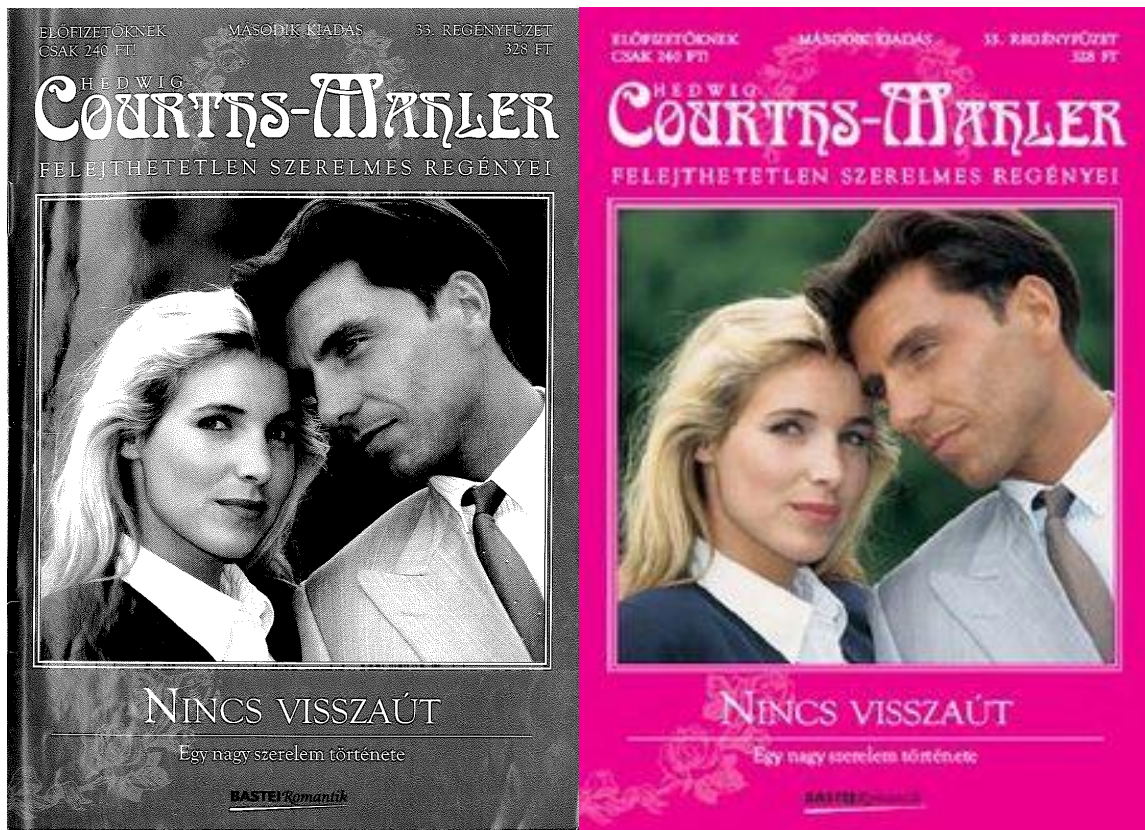

NINCS VISSZAÚT
33. REGÉNYFÜZET. II. KIADÁS
MEGJELENT: 2006.01

- Szeretlek, Elisa - suttogta Alexander a húga társalkodónőjének, s szenvedélyesen magához ölelte.

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó. Az öreg herceg állt a küszöbön, és mekövülten meredt a szerelmespárra.

- Elment az eszed? - támadt a fiára. - Azonnal velem jössz. Maga meg, kisasszony, menjen a szobájába, és ott várja az utasításaimat!

Elisa szó nélkül elhagyta a termet. Alexander dacos arckifejezéssel követte az apját. Eltökélt szándéka volt, hogy feleségül veszi a szép Elisát, bármi történjék is azután...

Nincs visszaút

Egy nagy szerelem
története

- Utoljára fizettem ki a kártyaadósságodat, Szása jegyezd meg, most legutoljára! A könnyelműségednek egyszer s mindenkorra véget kell vetni. Ez így nem mehet tovább. Az Őseid is élvezték az életet, én sem garaszkodtam soha, de még egyetlen Kalnokij sem volt szerencsejátékos. Különben nem születél volna ilyen ragyogó körülmények közé. Éljezd a fiatalságodat, jogod van hozzá, de a játékasztaltól a jövőben minden rendelkezésemre álló eszközzel távol foglak tartani.

Iván Kalnokij herceg szigorú arccal intézte e szavakat fiához, aki szemmel láthatóan nyomott hangulatban hallgatta. Most felemelte a fejét.

- Megértem, hogy haragszol, papa. Tudom, felelőtlenül és könnyelműen viselkedtem. Magam sem értem, mi ütött belém, hogy ismét engedtem a csábításnak.

- Pedig egyszer már megígérted, hogy soha többé nem fordul elő - mondta Iván herceg szemrehányóan, mire Alekszander elvörösödött.

- Igen, de túli nagy volt a kísértés.

- Szomorú, ha egy férfi nem ura a saját akaratának. Még szomorúbb, ha ez olyasvalakivel fordul elő, akitől egyszer majd emberek boldogulása vagy balsorsa függ. Aki úr akar lenni mások fölött, annak előbb saját magát kell megtanulni uralkodni.

Alekszander megtörölte verejtékes homlokát, aztán kihúzta magát, és máskor vidáman csillogó szeme most nagyon komolyan nézett az apjára.

- Nem lesz többé okod arra, hogy elégedetlen legyél velem, papa. Ezennel ünnepélyesen megfogadom, hogy soha többé nem játszom.

- Rendben van. Hinni szeretnék neked. - Iván herceg még egyszer az előtte heverő nyugtákra pillantott, aztán gyors mozdulattal elzárta őket az íróasztalába. - Most menjünk az édesanyádhoz és a húgodhoz! Mindketten gondterhes órákat éltek át miattad.

Alekszander herceg megkönnyebbülten felsóhajtott, és apját követve elhagyta a szobát. Az elmúlt óra nem volt könnyű a számára, és Alekszander Kalnokij eddig még csak nagyon ritkán élt át nehéz órákat.

Önkéntelenül kihúzta magát. Daliás alakja pompásan festett a cári testőrség egyenruhájában. Szép arcú, rokonszenves fiatalember volt, akit teremtője minden testi és lelki jó tulajdonsággal megáldott. Családja maradéktalanul büszke lehetett volna rá, ha könnyelműsége nem árnyékolja be előnyös jellemvonásait.

Apa és fia keresztülhaladtak a Kalnokij-palota néhány szobáján, majd egy tágas helyiségbe léptek, ahol mindig nagyon szívesen tartózkodott a hercegi család. A kandalló körül elhelyezett kényelmes karosszékekben és az értékes prémekkel letakart kanapékon jólesett a pihenés.

Az egyik sarokablaknál, kis asztalokon kosarak sorakoztak, bennük finom kézimunkák. Előkelő asszonyok és lányok készítenek ilyesmit unalmas óráikban. Itt is hatalmas karosszékek álltak, amelyekben most két hölgy ült egymással szemben. A fiatalabbik, Alekszander húga, Tatjana, egy hímzést tartott karcsú ujjai között. Az idősebbik, Mária Petrovna hercegnő, az édesanyja, nyugtalanul, ideges várakozással meredt az ajtóra. Nagy, sötét szemével gondterhelten kutatta a belépő férfiak vonásait.

Alekszander herceg az édesanyjához sietett.

- Bocsásd meg, kedves mama, hogy bánatot okoztam neked - kérte halkán.

A hercegnő felsóhajtott.

- Csak nem leszek hozzád szigorúbb, mint édesapád, Szása? Rajta pedig látom, hogy már nem neheztel rád.

Mialatt Alekszander a húgához lépett, hogy üdvözlje, Mária Petrovna a férje felé nyújtotta a kezét, és hálás szeretettel megszorította.

- Köszönöm, Iván.

A herceg homlokon csókolta feleségét.

- Köszönetet érdemel, hogy azt tettem, amit a szívem diktált, Mária? A fiunk azonban most már tudja, hogy a jövőben hasonló esetekben nem számíthat a segítségemre.

A herceg a gyermekeire pillantott.

A szeleburdi Tatjana azonnal felugrott, amikor a férfiak beléptek a szobába. Észre sem vette, hogy hímzése leesett a földre, miközben kedvesen átölelte a bátyját. Sok volt még benne a gyerekes szertelenség a kolostorban kapott szigorú nevelés dacára, ahol a hagyományok szerint az előkelő orosz lányok nevelkedtek. Erős egyénisége és pajkos természete diadalmasan ellenállt minden lelki és testi megfélemlítésnek.

Tatjanának finom metszésű arca, telt, piros ajka és szép, sötét szeme volt. Ez a szempár, a kecsesen ívelt szemöldök, valamint a hosszú szempillák Alek-szander arcán is feltűntek, csak éppen merészebben, férfiasabban. Mindkettőjüket ugyanaz a kedves, elbűvölő mosoly tette ellenállhatatlanná. Nem csoda, hogy a szülőket szeretetteljes büszkeséggel töltötte el gyermekeik látványa.

- Hál' istennek, Szása, hogy megint minden rendbejött! Nagyon aggódtam miattad. Most pedig kikocsizol velem, mert megígérted. Egek a vágytól, hogy kipróbáljam az új lovakat. A mamának nem tetszenek, szerinte túlságosan tüzesek. Te, éli már majd behaltam a türelmetlenségbe. Embereket akarok látni! Épp elég ideig voltam bezárva a kolostorba - dőlt a szó megállás nélkül Tatjanából.

Alekszander, aki nála kilenc évvel fiatalabb húgát éppoly gyengéden szerette, mint a szülei, évodve, finoman a lány szájára tapasztotta a tenyerét.

- Jól van, jól van, szeleburdi kisasszony. Csak ne ilyen hevesen! Szóval embereket akarsz látni? Tessék, nézz rám!

Tatjana könnyedén a bátyja kezére csapott.

- Menj már! Látni sem akarlak, ha folyton csak bosszantasz - duzzogott, de aztán ismét fellelkesült, és kimutatott az ablakon. - Nézd, hogy szikrázik a hó a napsütésben! Pompásan fogunk szánkázni. A mamának ma megint kismillió bizottsági ülése van.

- Vonj le belőle annyit, hogy csupán kettő maradjon, Tatjana, és azokra te is elkísérhetsz - jegyezte meg a hercegnő.

Lánya megjátszott szörnyülködéssel magasba emelte a kezét.

- Az ég szerelmére, mama! Ne haragudj, de szörnyen unalmasnak találom a vég nélküli tanácskozásokat. Rettenetesen sokat beszéltek arról, miként lehetne segíteni a szegényeken, de túl keveset tesznek értük.

- Rendben van, felmentelek. Ma nem kell elkísérned, Tatjana, és ha Szásának van ideje, megengedem, hogy kikocsizz vele. Ugye, magatokkal vizitek a francia kisasszonyt is?

Alekszander mulatságosan rémült arcot vágott.

- Muszáj, mama?

Mielőtt az édesanyja válaszolhatott volna, Tatjana hevesen megrázta a fejét.

- Nem, mama. A kisasszonynak megint fáj a foga. Es mindig rettenetesen fázik, ha ki kell tennie a lábát a házból.

- Azonkívül legalább ezeréves, és feldagadt arc nélkül sem szívderítő látvány. Tatjánára majd én vigyázok, mama. Nincs szükségünk vacogó gardedámra.

Mária Petrovna nem állta meg nevetés nélkül.

- Szerencse, hogy a kisasszony visszatér a hazájába. Számára és számodra egyaránt.

Tatjana fellelegzett.

- Igen, valóban. Nagyon örülök, hogy az új, német társalkodónóm fiatal. Huszonkét évesen nem lehet annyira fázós, mint a mademoiselle.

- A lényeg, hogy megtanítson németül - mondta a hercegnő.

Tatjana elpirult, és zavartan felemelte a kezimunkáját.

Az ifjú Vlagyimir Szogarov herceg egy ideje feltűnő érdeklődést tanúsított az ifjú hölgy iránt. Várható volt, hogy a herceg édesapja a közeljövőben megkapja Berlinben a nagykövéd tisztet. A fia pedig elkíséri, és az a hír járta, hogy diplomata lévén ő is talál majd magának Berlinben állást.

Vlagyimir herceget reményteljes fiatalembernek tartották. Vágott az esze, és mindenki úgy vélte, hogy fényes jövő előtt áll.

Mária Petrovna előrelátó asszony volt. Észrevette a fiatalok között ébredező vonzalmat, s ez a kapcsolat tökéletesen megfelelt az elképzeléseinek. Kapóra jött neki, hogy Tatjana francia társalkodónője vissza akart térni a hazájába. Kihasználta hát a kedvező alkalmat, és egy fiatal német nőt vett fel a helyére, hogy az ifjú hercegnő hiányos német nyelvtudását tökéletesítse. Tatjana tudta, milyen hátsó szándékok vezetik az édesanyját, és pironkodása elárulta, hogy már maga is foglalkozott ezzel a gondolattal.

- Tudsz valami közelebbit Helbig kisasszonyról, mama? - kérdezte mintegy mellékesen, miközben elrakta a kezimunkáját.

~ Azt mondták, fiatal, csinos, tapintatos, művelt, életvidám és talpraesett teremtés - válaszolta a hercegnő.

- Ez sok, és mégis nagyon kevés.

- Várd ki, amíg megismered! Remélem, nálunk is beválik - mondta a hercegnő mosolyogva. - De ha még uzsonna előtt ki akartok kocsizni, akkor sietnetek kell. Délután pár órára le kell pihened, Tatjana, hogy friss legyél este a német követség bálján.

- Légy nyugodt, mama! Nincs szükségem sok alváásra.

- Ennek ellenére pihenni fogsz, gyermekem. A te korodban természetesen még nem érzed a fáradságot. Később azonban megbosszulja magát, ha fiatalon nem takarékoskods az erőddel.

Néhány perccel később Alekszander herceg a Kainokij-palota széles lépcsőjén kíserte le elegáns bundába burkolózott hűgát. Az előkelő szán a szilaj lovakkal már a fedett kocsibejáró alatt várakozott. A kocsis fenn állt a bakon, a szán mellett pedig inas várta, hogy az uraságok beszálljanak.

Alekszander herceg maga segítette fel Tatjánát a szánra, majd gondosan elrendezte a térdén a szőrme takarót. Aztán ő is beszállt. Az inas felpattant a kocsis mellé, és a tüzes paripák azonnal nekiiramodtak. A szán könnyedén suhant a havon.

Tatjana arca ragyogott a boldogságtól.

~ Ez aztán a száguldás! - ujjongott.

Alekszander arca azonban nem tűnt olyan vidámnak, mint máskor.

- Mi a baj, Szása? A papa nagyon meggyötört?

- Hagyd el, Tatjana! Örülök, hogy túl vagyok rajta. Gondolni sem akarok rá.

A hűga lebiggyesztette az ajkát.

- Erősen eltúlozták a dolgot. A szüleink az utóbbi napokban egyszerűen kiállhatatlanok voltak. Szörnyű, ha az ember csak bánatos arcokat lát maga körül.

- Azért jöttél velem, hogy erről beszéljünk? - kérdezte Szása rosszkedvűen.

Tatjana elnevette magát.

- Dehogy, te vén, morgós medve! Azért egy kicsit kedvesebb is lehetnél. Rengeteget aggódtam miattad. A papa eleinte hallani sem akart róla, hogy még egyszer kihúzzon a bajból, de a mama és én könyörgőre fogtuk. Most még segített, de biztos, hogy ez volt az utolsó eset, Szása. Az ég szerelmére, térj már észre, és ne játssz többet! Fogalmam sincs, mi örömet lehet találni a szerencsejátékban.

- Tiltott gyümölcs, Tatjana. Abban mindig van valami csábító.

- De ugye most már végleg abba hagyod? - kérlelte a húga komoly arccal.

- Ne aggódj! A jövőben messze elkerülöm a játékasztalt.

- Te, mondd csak, Vlagyimir Szogarov is játszik hébe-hóba? - kérdezte Tatjana, és igyekezett közömbös arcot vágni. Alekszander rásandított.

- Hová gondolsz, Tatjana! Vlagyimir mindig példászerűen viselkedik. Egyébként miért érdekel? - kérdezte évődve.

A húga félrefordította a fejét.

- Á, csak úgy kérdeztem. Nézd csak, kikocsizott Anna Pavlovna nagyhercegnő is! Micsoda büszke tekintet! Figyeld, észrevetted! Érdekes, egészen elpirult.

A testvérek tiszteletteljes hódolattal köszöntötték a mellettük elhaladó nagy hercegnőt, aki mosolyogva meghajtotta büszke fejét. Mialatt végigsiklottak a behavazott sugárúton, még sok ismerőssel találkoztak, akiket hol több, hol kevesebb szívéllyességgel üdvözöltek.

Eközben a palotában Iván herceg komoly beszélgetést folytatott a hitvesével.

- Nem gondolod, Iván, hogy Szása számára az lenne a legjobb, ha megházasodna?

- De igen, Mária. Amennyiben olyan feleséget talál magának, aki okos, megértő, és hatni is tud rá.

Mária Petrovna szeme izgatottan csillogott.

- En ismerek egy ilyen nőt.

A herceg csúfondárosan elmosolyodott,

- Máris kéznél van, Mária? Ti, asszonyok, a házasságközvetítés nagymesterei vagytok.

Felesége elpirult, és egyszeriben a koránál jóval fiatalabbnak látszott.

- Az embernek nyitva kell tartania a szemét, ha a gyermekei boldogulásáról van szó - telelte.

- Tehát, ki az?

- Anna Pavlovna nagyhercegnő.

A herceg meghökkent.

- Ilyen nagyravágyó terveid vannak?

Mária Petrovna szeme tűzben égett.

- Nem ez lenne az első eset, hogy egy Kalnokij herceg nagyhercegnőt vesz feleségül.

- Igazad van - bólított a férje. - Pjotr Kalnokij 1837-ben nőül vette I. Miklós cár unokahúgát.

- Na látod! Anna Pavlovna a cár egyik unokafivérének a lánya. Úgy gondolod, Szása túlságosan magasra tör, ha kinyújtja érte a kezét?

- Ez a körülményektől függ.

Mária Petrovna megragadta a férje kezét.

- Iván, Anna Pavlovna szereti Szását - mondta halkán.

A herceg fürkészve nézett hitvese szemébe.

- Biztos vagy benne?

- Igen.

- Honnan tudod?

- Érzem.
- A megérzésed az egyetlen bizonyítéka a feltételezésednek?
- Ez a legjobb bizonyíték, Iván.
- Mit szól hozzá Szása?
- Egyelőre határozottan tiltakozik - válaszolta a hercegnő kicsit kedvetlenül. - Azt mondja, a nagyhercegnő nemének gyöngyszeme, de ő még sokáig nem gondol házasságra. Számára a szabadság a legfontosabb.
- Tehát?
- Tehát bizonyossá vált, hogy nem érez ellenszenvet Anna Pavlovna iránt. Ez már valami. Sőt elismeri, hogy a nagyhercegnő csinos, szellemes és okos. En jó kezekben tudnám a mi féktelen fiunkat egy olyan asszony oldalán, mint Anna Pavlovna. Nem csak szép és okos, hanem tapintatos és határozott is. *Jó* hatással lenne Szására, visszatartaná a meggondolatlan lépésektől.
- A herceg elmosolyodott.
- Csak ha szereti, kedves Máriám, akkor talán. Olyan asszonynak sohasem lesz hatalma a fiunk felett, akit nem szeret.
- Mária Petrovna nagyot sóhajtott, aztán reménykedve elmosolyodott.
- A szerelem szerelmet szül - jelentette ki tökéletes magabiztossággal.

Néhány nappal később a cári palotában estélyt adtak, amelyre csak a birodalom legelőkelőbb családjai voltak hivatalosak. A polonéznél Alekszander Kalnokij herceg volt Anna Pavlovna nagyhercegnő táncosa. A fiatalember felhőtlenül boldognak látszott, a szeme életörömtől és jókedvtől csillogott. Anna Pavlovna tekintete újra és újra Szása nevető arcára tévedt. Máskor hűvös vonásai megteltek étellel, és bágyadt, elefántcsontszín arca finom rózsaszín árnyalatot kapott. Elénk beszélgetésbe merült a partnerével. Sok kíváncsi szempár fürkészte meglepetten, mivel csak nagyon ritkán látták ilyen vidámnak.

Az egyik ablakmélyedésben néhány úr álldogált. Kettő közülük, egy orosz tiszt és a francia nagykövetség egyik alkalmazottja, halkan a vendégekről beszélgetett. Az orosz megmondta azoknak a nevéit, akik iránt a francia érdeklődött.

- A fehér ruhás hölgy Anna Pavlovna nagyhercegnő - közölte éppen.
- És a táncosa?
- Alekszander Kalnokij herceg.
- Hát az a szép, fiatal hölgy világoskékben, fekete hajában a gyöngyfüzérrel?
- Tatjana Kalnokij hercegnő, Alekszander húga.
- Sejtettem. Nagyon hasonlítanak egymásra. És ki az az úr, aki Tatjana hercegnőt kíséri?
- Vlagyimir Szogarov herceg, új berlini nagykövetünk fia.
- Vagy úgy. Szemmel láthatóan nagyon tetszik neki a hercegnő.
- Valóban elragadó ifjú hölgy. Nemrégiben hagyta el az intézetet, és mostanában mutatták be az udvarnál.

Mit sem sejtve arról, hogy éppen róla beszélgetnek, Tatjana Kalnokij Vlagyimir Szogarov oldalai) elsétált a két úr előtt. A herceg egészen belefeledkezett az elbűvölő lány látványába.

- Négy napig megfosztott attól az élvezettől, hogy láthassam. Tatjana hercegnő - mondta, amikor az ablakmélyedés előtt haladtak el.

A lány a férfi markáns arcára nézett, és szép szeme megtelt melegséggel. Halkan felsóhajtott.

- Négy napja nem találkoztunk?
- Tegnap tiszteletemet tettem a Kalnokij-palotában, de senkit sem találtam odahaza - mondta a herceg, miközben egy percre sem vette le a szemét partneréről.
- Igen, mondták, amikor hazaértem - felelte Tatjana.
- Legalább sajnálta egy kicsit, hogy elkerültük egymást?

Az ifjú hölgy elpirult, aztán huncutul a hercegre mosolygott.

- Nem is kicsit.

- Valóban? Hihetek önnek?

Tatjana elkomolyodott.

- Nekem mindent elhihet, Vlagyimir herceg. Magának képtelen lennék hazudni.

A férfi legszívesebben megcsókolta volna a kezét, de ez most nem lett volna illendő.

- Bocsássa meg nekem, amiért kételkedtem. Csupán azért tettem, mert az ön szájából szerettem volna hallani ezeket a boldogító szavakat. Meggyőződésem, hogy ön mindig hű marad az igazsághoz.

Tatjana pajkosan ráncolta a homlokát.

- Azt hiszi, akad olyan ember, aki sohasem füllent? - kérdezte.

A herceg felnevetett.

- Ha nagyon szigorúan vesszük, ilyen ember nem létezik.

- De hát én is ember vagyok!

- Ön angyal, hercegnő.

- Nem, háL istennek, nincs bennem semmi angyali - tiltakozott a lány nevetve. - Sokkal szívesebben vagyok ember, és ha lehet, akkor boldog ember.

A herceg könnyedén megszorította Tatjana kezét.

~ Irigylésre méltó az a férfi, aki önt majd boldoggá teheti.

Mosolyogva egymásba fonódott a tekintetük. A zenét csak távolról hallották, és úgy érezték, nem is a földön járnak, hanem lebegnek. Végül Tatjana elfordította a fejét, és gyorsan másra terelte a szót.

- Milyen elragadó ma Anna Pavlovira nagyhercegnő! Máskor hideg és szigorú az arca, most viszont kimondottan kedves.

Alekszander Kalnokij herceg is elismerően nézegette a nagyhercegnőt. Sokkal szebbnek találta, mint máskor, mégsem lobbantotta lánggra a szívét. Édesanyja házassági tervei jutottak eszébe, és furcsán megvillant a szeme. „Nem, sohasem tudnék ilyen nőt szeretni, sohasem venném feleségül. Az okossága bámulatba ejt, a szelleme azonban éget, nem melegít. Rendkívül gunyoros tud lenni, és a gunyoros nőket nehéz szeretni. Legfeljebb csodálni lehel őket.” Ezt gondolta, miközben jókedvűen, de hideg fejjel és szívvel lépkedett partnernője mellett.

A nagyhercegnő érezte Alekszander elutasító magatartását, arai felettébb sértette a büszkeségét. Az arca egyre jobban kipirult. Neheze éreztette a kezdeményezést, de fájdalmas szenvedéllyel szerette ezt a férfit, és mindenáron meg akarta hódítani. Abban biztos lehetett, hogy a fiatalember édesanyja támogatja ebben. Mária Petrovna ezt korábban már az értésére adta. Azt is tudta, hogy a herceg szíve még szabad. Komoly vetélytársnője tehát nem akad.

- Nagyon hallgatag lett, herceg - szólalt meg csendesen.

- Megbocsásson, fenség, de elkalandoztak a gondolataim.

- Remélhetőleg kellemes gondolatok foglalkoztatják - válaszolta a nagyhercegnő szívélyesen.

Alekszander felnevetett.

- Kellemetlen gondolatok csak ritkán fordulnak meg a fejemben, fenség.

- Általában vidám ember benyomását kelti, herceg. Valójában is az?

- Kétségtelenül, fenség.

- Irigylésre méltó, aki mindig vidám. Kedvelem a derűs embereket. Talán azért, mert nekem nem ilyen a természetem.

- Fenséged túlságosan komolyan veszi az életet.

- Kívánom, hogy maga mindig könnyedén vehesse.

- Fenséged megszegyenít a jószágával. Érdemtelenül részesít benne.

- Érdemtelenül? Maga nagyon szerény, herceg - tréfálkozott Anna Pavlovna.

- Nem mindig, fenség - pillantott rá vidáman a férfi. - Tudok szerénytelen is lenni.
- Például? - tudakolta a nagyhercegnő, egy pillanatra visszafojtva a lélegzetét. A fiatalember szavaiból óvatos közeledést vélt kihallani.

- Például ebben a pillanatban vakmerően azt gondolom, hogy fenséged a jóindulatáról akart biztosítani, amikor nekem ajándékozta ezt a táncot.

Anna Pavlovna arca egyre feszültebbé vált.

- Ó, ez egyáltalán nem vakmerőség! Velem kapcsolatban sokkal szerénytelenebb is lehet - mondta szenvedélyesen.

Alekszander megijedt. Ez igencsak egyértelműen hangzott.

- Sohasem merném fenségedet szerénytelen kívánságokkal zaklatni - felelte sokkal hűvösebben.

A nagyhercegnő arca fájdalmasan megrándult, miközben a férfi kimérsége egyre inkább tűzbe hozta.

- Sohasem merné? Egy katona nem gondolhat, még kevésbé mondhat ilyet.

- Vannak dolgok, amiket egy katona sem merészelhet megtenni.

- Ebben a tekintetben bátrabbnak gondoltam - súgta Anna Pavlovna az elfojtott izgalomtól rekedten.

- Milyen tekintetben, fenség? - kérdezte a férfi látszólag ártatlanul, bár rendkívül kényelmetlenül érezte magát, és szeretett volna mihamarabb szabadulni a kínos helyzetből.

A nagyhercegnő belátta, hogy Alekszander nem akarja megérteni. Az ajkába harapott, aztán türelmetlenül megrántotta a vállát. Arca visszanyerte büszke, szigorú kifejezését.

- Fejezzük be ezt a témát! - mondta kurtán.

- Ahogy fenséged parancsolja.

A polonéz Alekszander nagy megkönnyebbülésére véget ért, és ő visszakísérte a nagyhercegnőt a helyére. Tévedett azonban, amikor azt remélte, hogy Anna Pavlovna elbocsátja. Még sokáig maga mellett tartotta, és hosszasan elbeszélgetett vele. A viselkedése megerősítette abban, amit az édesanyja mondott neki, hogy a nagyhercegnő szereti, és feleségül akar menni hozzá. Az ifjú herceget azonban éppen hogy taszította az amúgy is parancsoló természetű hölgy szenvedélyes sóvárgása. Titkon megkönnyebbülten felsóhajtott, amikor a nagyhercegnő végre elengedte maga mellől.

Mialatt a Kalnokij család az udvari bálon szórakozott, kocsi állt meg a palotájuk előtt. Elisa Helbig kisasszony, Tatjana új társalkodónője szállt ki belőle.

Elisa egy német mérnök árvája volt. Apját egy építkezésen baleset érte, és fiatalon meghalt. Meglehetősen nehéz körülmények között hagyta magára feleségét és gyermekét. Csupán a szerény özvegyi nyugdíj biztosított számukra szűkös megélhetést. Elisa édesanyja orosz volt, Helbig mérnökkel berlini tanulmányai során ismerkedett meg. Aztán férjhez ment hozzá, és abbahagyta az egyetemet.

Elisa még a tizenhét éves életét sem töltötte be, amikor az édesanyját is elvesztette. Nem maradt más rokona, mint édesapja unokahúga, aki a felnőtt fiával élt. Magától értetődő szívéllyességgel otthonukba fogadták az árván maradt lányt. A fiatalember, aki orvos volt, beleszeretett Elisába, és feleségül akarta venni. A lány azonban nem tudta viszonzni az érzelmeit, s mert bátyjaként szeretett unokafivérének nem akarta feldúlni a lelki békéjét, elköltözött, és a saját lábára állt.

Elisa kiváló nevelést kapott. A francián és az angolon kívül édesanyjának köszönhetően oroszul is beszélt. Ez lehetővé tette számára, hogy egy Berlinben élő orosz arisztokrata hölgnél társalkodónői állást vállaljon. Röviddel ezelőtt azonban úrnője másodszor is férjhez ment, és nem volt tovább szüksége Elisa szolgálataira. Hálája jeléül beajánlotta Kalnokij hercegnőnek, aki kedvező tételek mellett alkalmazta is.

Mária Petrovna tudta, hogy Elisa csinos lány, azt azonban nem sejtette, hogy a fiatal német társalkodónő kimondott szépség. Elisát gyönyörű, karcsú alakkal áldotta meg a természet.

Fejét dús, meleg aranszínben csillogó haj koronázta. Az arca csupa báj volt, kék szeme angyali ártatlansággal és derűvel tekintett a világra.

Hideg téli este volt, amikor Elisa megérkezett Szentpétervárra. Várakozással teli izgalommal lépett a Kalnokij-palota tekintélyt parancsoló előcsarnokába, ahol egy inas fogadta. Felvezette a széles márványlépcsőn, aztán végtelennek tűnő folyosókon át a palota oldalszárnyába kísérte, ahol két szobát jelöltek ki számára.

Elisa elragadtatva nézett körül tágas lakosztályában. A berendezést rendkívül előkelőnek és elegánsnak találta. Nem számított rá, hogy ilyen gyönyörű lakrészt kap.

Az inas közölte vele, hogy az uraságék az udvari bálon tartózkodnak, és Mária Petrovna hercegné meghagyta neki, hogy az ifjú hölgyet vezesse a lakrészébe, és érdeklődjék a kívánságai felől. Közben meghozták a csomagjait is. Elisa csak némi harapnivalót és egy pohár teát kért.

Kis idő múlva egy másik inas ízletes vacsorát szolgált fel neki. A nappalijában álló kerek asztalon még szamovár is duruzsolt. Az inas némán és méltóságteljes arccal mindent elrendezett, aztán meghajolt és távozott.

Elisa közben lemosta magáról az út porát, és helyet foglalt a hívogatóan megterített asztalnál. „Éhezni biztosan nem fogok” - gondolta elégedetten, és a fiatal okra jellemző egészséges étvágygal falatozni kezdett. Miután jóllakott, kicsomagolta a holmiját, és kényelmesen berendezkedett kis birodalmában.

Az inas leszedte az edényt, és megkérdezte, hogy parancsol-e még valamit. Elisa köszönettel elbocsátotta a férfit. Barátságos, ám tartózkodó volt a modora. Jól tudta, hogy sem előkelő munkaadóihoz, sem a cselédséghez nem tartozik, de tapintata mindig átsegítette a kényes helyzeteken.

Miután végzett a kipakolással, a hosszú utazástól kimerülten nyugovóra tért. Magában jót mulatott, mert szinte elveszett a hatalmas mennyezetes ágyban. Olyan széles volt, hogy keresztben is kényelmesen fekhett volna. „Berlinben sokszor egy egész család alszik ekkora helyen” - gondolta, mielőtt elszenderült.

Másnap reggel a hercegné magához kérte az új társalkodónót. Meglepően, szinte megütközve nézett a belépő lányra, akinek dús haj-koronája aranyló zuhatagként csillogott a napfényben, amikor meghajolt előtte. A hercegnét felkészületlenül érte új alkalmazottjának nem mindennapi szépsége. Mihelyt azonban a mélykék szempár nyíltan és szégyenkezés nélkül a szemébe nézett, azonnal rokonszenvesnek találta.

- Isten hozta, Helbig kisasszony! Tegnap este sajnos nem tudtam üdvözölni. Remélem, semmiben nem szenvedett hiányt, és az első éjszakát kellemesen töltötte a házukban - mondta, miután alaposan szemügyre vette Elisát.

- A fenséges asszony nagyon jó hozzám. Mindent megkaptam, amire szükségem volt.

Mária Petrovna helyet foglalt az egyik karosszékekben, és felszólította Elisát, hogy ő is üljön le.

- Először van Oroszországban, Helbig kisasszony?

- Nem, fenséges asszony. Amikor az édesanyám szülei még éltek, egyszer jártunk Moszkvában, de akkor még nagyon kicsi voltam.

- Persze, persze. Említették, hogy az édesanyja orosz volt. Ez talán megkönnyíti az itteni életét, nem érzi majd magát egészen idegennek az országunkban. Pétervárott íég nem járt?

- Nem, fenséges asszony.

- Remélem, hamar beilleszkedik. Mielőtt bemutatnám a lányomnak, szeretném megismertetni a feladatkörével. A lányom társalkodónője lesz. Tatjana nemrég jött haza az intézetből, most töltötte be a tizennyolcadik évét. Engem rendkívüli mértékben igénybe vesznek a társadalmi kötelezettségeim, és nem tudok a lányomnak annyi időt szentelni, amennyit szeretnék. Bevallom, amikor először megpillantottam Önt, kétségeim támadtak, hogy egy ilyen ifjú hölgy képes lesz-e megfelelni az elvárásaimnak. Az elődje lényegesen

idősebb volt, de a lányom nagyon szeretett volna egy fiatalabb társalkodónót. Dicsérték az Ön tapintatát és ügyességét. Remélem, fiatal kora ellenére nagy meglepedésemre fogja végezni a munkáját.

- Biztosíthatom, fenséges asszony, hogy minden tőlem telhetőt megteszek - válaszolta Elisa illedelmesen.

A hercegnő még feltett néhány kérdést az új társalkodónőnek, és roppant elégedett volt a válaszokkal. Elisa azt is megtudta, hogy a Kalnokij-palotában semmi más dolga nem lesz, mint hogy társaságot nyújtson a fiatal hercegnőnek, és mindenekelőtt a német nyelvtudását tökéletesítse. Azt is közölték vele, hogy amennyiben nincsenek vendégek, a hercegi családdal együtt fog étkezni. Miután minden kérdést tisztáztak, a hercegnő hívatta a lányát.

Nem kellett sokáig várniuk. Tatjana izgatottan lépett a szobába. Az arcán nyomban látszott, hogy rokonszenvesnek találja Elisát. Sohasem tudta elrejtteni az érzelmeit. Édesanyja figyelmeztető pillantására azonban nyugodt, barátságos arckifejezést öltött magára. Eszébe jutott az intelm, hogy egy hölgy viselkedése sohasem árulkodhat a lelkében lejátszódó érzelmekről. Ezért aztán uralkodott magán, és az új társalkodónót előírásos udvariassággal üdvözölte.

A hercegnő nem sokkal később visszavonult, és magukra hagyta az ifjú hölgyeket. Mihelyt az ajtó becsukódott, Tatjana felugrott, és megfogta Elisa kezét.

- Maga tetszik nekem. Örülök, hogy Önt kaptam társalkodónőmnek. A szemei arról árulkodnak, hogy nagyon vidám is tud lenni. Igaz ez? - kérdezte élénken.

Elisa gyorsan felállt. Meglepődött, ugyanakkor megörült az Őszinte, szívélyes szavaknak. Ragyogó mosoly öntötte el az arcát.

- Igen, szeretem a vidámságot, fenséges kisasszony - felelte. - Fiatal vagyok, egészséges, és a világ igazán gyönyörű.

Tatjana megkönnyebbülten felsóhajtott.

- Hála az égnek, egy nyelvet beszélünk. Ön sem tartja bűnös dolognak, ha tiszta szívből örülünk az életnek. Az intézetben erre még csak gondolni sem volt szabad, nemhogy hangosan kimondani. Az elődjének pedig azonnal fájni kezdett a foga, vagy kiújult a reumája, mihelyt a fiatalság, a jókedv szele megcsapta. Nem akarom kigúnyolni szegényt, de rengeteget gyötörtük egymást. O a túlfűtött szobákat szerette, én pedig a friss levegőt. Neki honvágya volt, és folyton búslakodott, én mindig jókedvű vagyok. Mondja meg, mi ez, ha nem egymás kölcsönös kínszája?

Elisának nevetnie kellett, olyan mulatságos felháborodással adta elő a hercegkisasszony a panaszát. A kacagása igazán szívderítő volt, és Tatjana azonnal csatlakozott hozzá.

- Milyen bájos, amikor nevet! Ugye, remekül megleszünk? Most pedig jöjjön át a szobámba! Ha megfelel, azonnal összeállíthatjuk az órarendemet.

A tágas nappaliból kilépve keresztülhaladtak néhány termen, amelyeket Elisa eddig még nem látott, aztán beléptek Tatjana lakosztályába. Egy sor elegánsan berendezett szoba következett, amelyeket a valamivel komolyabb dob gozószoba kivételével a világos, finom színek uraltak. Az elragadó szalont XVI. Lajos stílusában rendezték be. a budoárban empire bútorzat állt, az öltöző- és hálószobában hófehér és világoskék volt minden. Végül a rusztikus hangulatú dolgozószobába léptek, ahol a sötétre pácolt bútorokhoz remekül illettek a zöld függönyök és szőnyegek. Tatjana megjegyezte, hogy itt fognak tanulni.

- Tudja, hogyan keresztelte el a bátyám ezt a helyiséget? - kérdezte aztán. - Kínzókamrának. De ma még nem tanulunk. Először körülvezetem a házban, hogy kiismerje magát.

Látható élvezettel az egész palotát megmutatta Elisának. A hatalmas díszteremben, a tükörfényesen ragyogó parkettára lépve megkérdezte:

- Szeret táncolni?

- Igen, fenséges kisasszony.

Erre hirtelen átkarolta Elisát, és kacagva körbelejtettek a termen. Egyszer csak egy daliás katonatiszt toppant be, és nevetve elkapta az ifjú hölgyet, akit a partnere éppen elengedett.

- Mit csinálsz itt, Tatjana? - kérdezte, miután egy darabig még forgott vele.

A hercegnő ijedten felkiáltott:

- Jóságos ég! Te vagy az, Szása? Már azt hittem, valamelyik ősünk szállt le a falról.

Alekszander felnevetett. Pillantása közben a háttérben meghúzódó Elisára tévedt, s a szeme tágra nyílt a csodálkozástól. A bájos, szőke szépség, aki erősen különbözött az orosz asszonyoktól, rendkívüli hatást gyakorolt az amúgy is könnyen tűzbe jövő fiatalemberre.

Ha Mária Petrovna hercegnő látta volna ezt a villanást a fia szemében, valószínűleg az első adandó alkalommal megszabadul a szép társalkodónőtől. Tatjana azonban túl fiatal volt ahhoz, hogy felismerje a jelentőségét, ő csak mulatott Alekszander meglepett arckifejezése láttán.

- Ugye, Szása, a francia kisasszony kimondottan az előnyére változott? -jegyezte meg pajkosan, majd bemutatta őket egymásnak.

Néhány pillanatra egybefonódott Elisa és a fiatal herceg tekintete, aztán a lány ijedten lesütötte a szemét. Alekszander gálánsán meghajolt, és mondott pár udvarias szót.

- Talán épp az első németórát zavartam meg, Tatjana? - kérdezte aztán a húgától. - Áthelyezted tevékenységed színhelyét a kínzókamrából a díszterembe?

Tatjana a fejét rázta.

- Nem. Ha tudni akarod, ma nincs tanulás. Még nem állapotunk meg az órarendben. Először megmutattam a házat Elisa kisasszonynak.

- Értem. Es ebből az alkalomból néhány táncot is bemutatsz?

- Pontosan. Mivel a sors épp a megfelelő időben vezetett erre, kérem, uram, egy keringőre, de szaporán!

Alekszander azonnal kapható volt a mókázásra. Miközben átkarolta a húgát, a tekintete megint Elisára tévedt. A pillantása már fegyelmezettebb volt, mint az előbb, első meglepetésében, a lány mégis úgy érezte, mintha tüzes nyíl fúródna tétova, remegő szívébe.

A testvérpár körbelejtett a termen. Elisa néma elismeréssel szemlélte a két kecsesen mozgó, karcsú alakot. Végül Alekszander megállt a társalkodónő előtt, és ismét elbűvölten meredt a bájosan elpiruló lányra.

- Visszaadom a tanítványát, Helbig kisasszony. Remélhetőleg nem tart minket bolondabbnak annál, mint amilyenek valójában vagyunk.

- A vidámság még nem bolondság, fenség. A boldog ember az élet szebbik oldalát nézi, és ez bölcs dolog - mondta Elisa látszólag teljesen nyugodtan. Egyszeriben azonban megmagyarázhatatlan felelem kerítette hatalmába. Nem talált magyarázatot a hirtelen kedélyváltozásra. Amióta az ifjú herceg szemébe nézett, úgy érezte, mázsás ko nehezedik máskor oly vidám szívére.

Erőnek erejével lerázta magáról ezt a bénító igézetet. Büszkén kiegyenesedett, mintha ismeretlen veszéllyel kellene szembeszállnia. Ismét a korábbi határozott és céltudatos lány volt. Az ifjú herceg pillantását azonban kerülte, és fellélegzett, amikor Alekszander nemsokára búcsút vett, hogy felkeresse az apját.

Iván herceg kellemesen meglepődött, amikor a fia közölte vele, hogy ezentúl komolyabb elfoglaltság után szeretne nézni. Mindenekelőtt a nyelvtudását kívánja felfrissíteni. Mivel Tatjana az új társalkodónővel amúgy is tanul németül, szeretné megragadni a kedvező alkalmat, és részt venne az órákon. Iván herceg nagy meglepéssel nyugtázta, hogy Alekszander végre komolyabban veszi az életet, és örömmel adta beleegyezését a tervéhez.

Amikor este az asztalnál először pillantotta meg az új társalkodónői, némileg más megvilágításban látta fia hirtelen támadt tanulási kedvét, de egy árva szót sem szólt. A vacsoránál aztán alaposabban szemügyre vette a fiatal német hölgyet, és megfigyelésének az eredménye megnyugvással töltötte el. A kisasszonyon látszott, hogy nem az a fajta, aki

hajlana a ledérségre, mástól pedig nem tartott. Vegyen csak részt Alekszander ezeken a németórákon! Addig sem jut ideje egyéb bolondságokra.

Tatjana napról napra jobban szívébe zárta új társalkodónőjét. Már nem úgy voltak egymással, mint úrnő és alkalmazott, hanem inkább mint két barátnő, akik őszintén kedvelik egymást. Mária Petrovna hamar észrevette, hogy lánya fiatalos szertelenségéből fakadóan figyelmen kívül hagyja a közöttük fennálló társadalmi különbséget. Azt is meglátta azonban, hogy Elisa nagy körültekintéssel viselkedik ebben a kényes helyzetben. Soha nem próbált bizalmaskodni, soha nem szegte meg az íratlan szabályokat.

A hercegnő elégedetten nyugtázta, hogy a társalkodónő kiegyensúlyozottsága jótékony hatást gyakorol lánya féktelen természetére. Ezért aztán soha egyetlen szóval sem kifogásolta a barátságukat.

Iván hercegnek sem volt ellenére a fiatal német hölgynek a palotában elfoglalt kivételezett helyzete. Látta, hogy Alekszanderral rendkívül tartózkodóan és kifogástalanul viselkedik, a fia pedig tiszteletteljes hódolattal adózik a lány nem mindennapi szépségének.

Elisa hamarosan mindenkiből őszinte rokonszenvet váltott ki, és az élete meglehetősen kellemesen alakult az új körülmények között. Komoly erőfeszítések árán még feszélyezettségén is sikerült úrrá lennie, ami pedig Alekszander jelenlétében mindig elfogta. Mivel az ifjú herceg többnyire részt vett a közös családi étkezéseken, csaknem naponta találkoztak. Alekszander azonban ügyelt rá, hogy a szülei jelenlétében ne árulja el az érzelmeit.

Tatjana dolgozószobájában naponta szorgalmas nyelvtanulás folyt. Az ifjú hercegnő nagyon igyekezett. Elisa megszokta, hogy nyitott szemmel járjon a világban, és hamarosan észrevette, mi az oka úrnője buzgalmának. Gyakran látta az ifjú Szogarov herceget a Kalnokij-palotában megfordulni. Amikor gar-dedámi tisztének megfelelően közöttük üldögélt, részt vett a társalgásukban, és teát töltött a csészéikbe, volt alkalma megfigyelni Tatjana és Vlagyimir herceg egymásra vetett, jelentőségteljes pillantásait.

Édesanyja öröme Alekszander is gyakran részt vett a délutáni teázásokon. Egyébként is sokkal gyakrabban tartózkodott odahaza, mint azelőtt. Mária Petrovna nem is sejtette, hogy a mágnes, amely otthon tartja, egy bájos leánya. Még igazából maga Alekszander Kalnokij sem volt tisztában ezzel. Elisa iránti érzéseit gyakran kínzóan találta, de nem tudott lemondani a társaságáról. Csillapíthatatlan sóvárgás gyötörte, amit a lány fegyelmezett viselkedése és tökéletes nyugalma csak még fokozott.

A fiatal herceget egyre jobban emésztette a vágy. Amilyen gyakran csak tudott, részt vett a Tatjana dolgozószobájában tartott németórákon. Mária Petrovna fogalma sem volt arról, hogy a fia ilyen sűrűn találkozik az új társalkodónővel. A férje ugyan futólag említette, hogy Szása is tél akarja frissíteni a nyelvtudását, és hébe-hóba majd bekapcsolódik a tanulásba, amit a hercegnő igazán ésszerűnek talált.

Mária Petrovnát ebben az időben a korábbinál is erősebben foglalkoztatta a gondolat, hogy miként tudná Alekszandert összehozni Anna Pavlovna-val. A nagyhercegnő, akinek az édesanyja már nem élt, apjához pedig nem fűzték erős szálak, egészen összelepedett Mária Petrovnával. Erezte, hogy benne olyan szövetségesre lelt, aki szívből támogatja az ügyét. Tatjánához is megpróbált közelebb kerülni, de a két nagyon különböző egyéniségű fiatal nő között nem alakult ki igazán szívélyes viszony.

Alekszander egyre kényelmetlenebbnek érezte édesanyja és a nagyhercegnő fáradtságát. Mit számított neki Anna Pavlovna! Bájját, akárcsak minden más asszonyét, elhalványította a német lány tökéletes szépsége, akinek képe napról napra mélyebben belevésődött az ifjú herceg valaha oly állhatatlan szívébe. A nők elkényeztetett kedvencének most minden igyekezete arra irányult, hogy egy jelentéktelen társalkodónővel megkedveltesse magát.

Az sem segített, ha megmosolyogta saját nevetséges viselkedését. Napokon keresztül kerülte a találkozást Elisával, mert abban bízott, hogy így majd megtörik a varázs, és ő

kiszabadul a lány bűvköréből. Nem bírta azonban sokáig. Egyszer csak nem tudta tovább türtöztetni magát, és ész nélkül rohant Tatjana dolgozószobájába.

Az egyik nap megint ez történt. Már öt napja kínlódott, megfosztván magát Elisa társaságától. Édesanyja kívánságára még Anna Pavlovnával is többet foglalkozott. Végül azonban nem bírta tovább. Ugy érezte, megőrül, ha nem láthatja a lányt Nyugtalanul, lázban égő szemekkel toppant be Tatjana dolgozószobájába. Tanár és tanítványa egymással szemben ült az asztal két oldalán. Igazán bájos látványt nyújtottak. Egy szőke és egy fekete lányfej - mindkettő tökéletes szépség - fordult egyszerre feléje. A húga vidáman köszöntötte:

- Végre, hogy újra látunk, te világ lustája! Mi lesz így a tanulással? Hol bujkáltál mostanában?

Alekszander úgy érezte magát, mint egy elcsigázott, szomjas vándor, aki végre békés oázisra bukkant. Miután üdvözölte a hölgyeket, helyet foglalt Tatjana mellett.

- Ha tudnád, húgocskám, milyen szívesen jöttem volna, de nem tehettem. Minden időmet lefoglalta a szolgálat. Gondolom, közben hatalmas előnyre tettél szert.

- Elisa kisasszony rendkívül elégedett velem.

- Valóban így van, Helbig kisasszony? - Alekszander egyenesen a társalkodónőhöz intézte szavait, a tekintetét egy pillanatra sem véve le róla.

Elisa nem kerülhette el, hogy a férfi szemébe nézzen, mégis sikerült megőriznie a lélekjelenlétét. Látszólag közömbösen pillantott a hercegre, és mosolyogva válaszolt.

- Fenséges uram, biztosíthatom, hogy tökéletesen elégedett vagyok a húgával.

- Látod, Szása! Egyébként roppant érdekes nyelvtani részhez értünk. Épp a szeretni igét ragozzuk. Kérem, Ehsa kisasszony, ismételje el még egyszer, hogy a bátyám is bekapcsolódhasson a tanulásba!

- Tegye meg, Helbig kisasszony! Ígérem, nagyon fogok figyelni - fordult Alekszander is Elisához.

A társalkodónő a könyve fölé hajolt, és olvasni kezdett. Alekszander állhatatosan nézte, és a szíve nyugtalanul vert, miközben a kedves hangot hallgatta.

- En szeretlek, te szeretsz...

Mielőtt folytathatta volna, belépett a komornyik, és jelentette, hogy Tatjana hercegnőt hívatja az édesanyja. Látogatója érkezett. A lány kelletlenül felállt.

-- Azonnal visszajövök. Szása. Ugye. megvársz?

Alekszander semmi mást nem szeretett volna jobban, mint hogy kettesben maradhasson Elisával.

- Természetesen megvárlak, de siess! - mondta álszent módon.

Első ízben fordult elő, hogy magukra maradtak Elisával. A lány legszívesebben kirohant volna a szobából. Elsápadt az izgatottságtól, az ajkát szorosan összezárta.

Alekszandernek mindez nem kerülte el a figyelmét. A szíve vadul kalapált, de nem moccan a helyéről. Rezzenéstelen arccal, szemét a lányra szegezve ült.

- En szeretlek, te szeretsz - sorolta.

Szünetet tartott, aztán folytatta, mintha csak a ragozást gyakorolná, de az arckifejezése félreérthetetlen volt.

- En szeretlek. Te is szeretsz?

Elisának arcába szökött a vér. Mintha megbénult volna, mozdulatlanul ült a herceggel szemben, és rémülten lehunyta a szemét. A férfi hirtelen felugrott, és odalépett hozzá.

- Elisa! Elisa! - suttogta szenvedélyesen.

A lány éppolyan hirtelen elsápadt, mint ahogy az előbb elpirult. O is felállt, és szemmel láthatóan hatalmas erőfeszítéssel kihúzta magát. Egy lépést hátrált, és a férfira emelte tekintetét. Szemében benne volt szívének minden kínja, szerelme és szenvedése, ugyanakkor egy tiszta lány minden büszkesége is. Halkan, fojtott hangon, oroszul kezdett beszélni:

- Alekszander Kalnokij herceg túlságosan nemes szívé és jellemes férfi ahhoz, hogy egy védtelen árvát zaklasson, és megfosszon a megélhetésétől.

Szavai, de talán még inkább a pillantása és büszke tartása mély benyomást gyakorolt az egyébként könnyel mű fiatalemberre. Mit is remélt tulajdonképpen, amikor szabad utat engedett a szenvedélyének? Maga sem tudta. Csak abban volt biztos, hogy ez az érzés hatalmasabb nála. Egyszeriben rádöbrent, mit lelt. Némán meghajolt, és hátrább lépett.

- Bocsásson meg, elvesztettem a fejem. Semmiképp sem szeretném megfosztani az állásától. Bocsásson meg, kérem.

Ehsa egy halk sóhajjal lehajtotta a fejét, kimerülten a karosszékre roskadt, és a könyve fölé hajolt.

Ebben a pillanatban lépett be Tatjana. Alekszander sajnálkozva közölte vele, hogy nagyon lemaradt a tanulásban, és ezek után már nincs is kedve részt venni az órákon. Majd a társalkodónőhöz fordult:

- Kérem, kisasszony, ne haragudjon rám, hanem bocsásson meg nagylelkűen. - E szavakkal ajánlotta magát és távozott.

Ettől a naptól fogva az ifjú herceg csak elvétve jelent meg az órákon, és lehetőleg kerülte Elisát.

Lassan elmúlt a tél és a tavasz, beköszöntött a nyár. Iván herceg nyaranta a családjával valamelyik birtokára költözött, többnyire a Kalnokijok.

Ósi kastélyába, amely szép és vadban gazdag környéken feküdt. A hercegi család néhány baráttal és ismerőssel ezen a nyáron is áthelyezte székhelyét a Kalnokij-kastélyba.

Alekszander *nem* tartott velük, liléimé a szolgálat nem engedte, aztán pedig édesapja megbízásából északra kellett utaznia, hogy az ottani intézővel új gépek beszerzéséről tárgyaljon.

Elisa egyszerre Örült és szomorkodott, amikor Tatjánától megtudta, hogy az ifjú herceg nem utazik velük Kalnokijba. Amennyire hálás volt a férfinak tartózkodó magatartása miatt, annyira vágyott is utána.

A Kalnokij-kastélyban egészen más élet folyt, mint a pétervári palotában. Jöttek-mentek a vendégek, az estélyek, bálók szinte mindennaposak voltak. Igazi nagyvilági élet folyt itt.

Tatjana az édesapjával és a vendégekkel naponta kilovagolt, és alig tartott igényt Elisa szolgálataira, így a lánynak sok szabad ideje maradt. Felajánlotta Mária Petrovnának, hogy szívesen hasznosítaná magát a házban. A hercegné örömmel elfogadta a segítségét.

Néhány héttel Kalnokijba költözésük után Vlagyimir Szogarov herceg is megérkezett. Vele jött az unokahúga és annak férje, Arganov gróf is. A fiatal házaspár csak néhány napot töltött a kastélyban. Miután elutaztak, Vlagyimir és Tatjana sokat volt együtt, mivel ez idő tájt más vendég nem tartózkodott Kalnokijban.

Miki a Petrovna igyekezett megkönnyíteni Vlagyimir Szogarov dolgát. Blisa ebben a kényes helyzetben is ügyes, tapintatos segítségnek bizonyult. Felügyelete mellett nyugodtan egyedül lehetett hagyni a fiatal párt. Kitűnően értett hozzá, hogy jelen legyen, de csak azt vegye észre, ami rá tartozik. A hercegné természetesen nem sejtette, hogy lánya már jégen minden titkába beavatta Elisát.

Tatjana reggelente sétára indult Vlagyimirral a Kalnokij-kastély körül elterülő, gyönyörű ősparkban. Elisa velük tartott, és látszólag teljesen lekötötte, hogy virágot szedjen vagy bájos koszorút fonjon, amellyel aztán a hercegisasszony fekete haját ékesítette.

Egyik nap ismét éppen ezzel foglalatzkodott, amikor Szogarov herceg elragadtatott pillantást vetett az ifjú hercegnőre.

- Csodálatosan mutatnak ezek a színes virágok a fekete hajában. Milyen gyönyörű is ön, Tatjana! - mondta gyengéden, amikor Elisa egy kissé megint eltávolodott tőlük.

Tatjana kísérőjére pillantott. Újabban furcsa türelmetlenség vibrált a tekintetében, de most melegség sugárzott a szeméből.

- Gyönyörű? - kérdezte merengve. - Azt mondja, gyönyörű vagyok? Az is szeretnék lenni, hogy mindenkit meghódítsak! - tette hozzá szenvedélyesen.

- Mindenkit? Valóban ez a kívánsága?

Tatjana kissé szégyenlős mosollyal rázta meg a fejét.

- Nem. Butaságot mondtam. Gyakran úgy viselkedem, mint egy szeleburdi kislány.

- Mint egy kislány, egy elbájoló, kedves gyermek, akit mindenki kényeztetni szeretne.

Tatjana nagyot sóhajtott. Az arcát forró pír öntötte el.

- Miért mondja ezt, Vlagyimir herceg? - kérdezte halkan.

A férfi meglepetten pillantott rá. A lány arca elgyötörtnek tűnt. Még sohasem látta ilyennek. Szogarov eddig csupán azért nem mondta ki a döntő szót, mert úgy gondolta, Tatjana túlságosan fiatal. Időre van szüksége, hogy megértse, milyen érzelmekkel fordul felé egy szerelmes férfi. Most azonban meglátta a szemében, hogy nem gyermek többé, hanem melegen érző, érett, fiatal nő.

- Hogy miért mondom? - kérdezte meghökkenve.

- Igen, miért sugdos szerelmes szavakat a fülembe? Csak kínoz velem! - tört ki a lányból hevesen.

- Tatjana! - kiáltotta a herceg magánkívül. - Hát mit tettem, mi rosszat műveltem?

- Mit tett? Nem érdemes megmondanom, ha nem érzi - válaszolta a lány türelmetlenül. - Hónapok óta keresi a társaságomat, szép szavakat suttog, mint az előbb is, és úgy néz rám... mint az előbb. Tudom, amit most mondok, nem illendő egy ifjú hölgyhöz. En azonban sem olyan szelíd, sem olyan türelmes nem vagyok, mint amilyennek lennem kéne. Felháborít, hogy nekünk, nőknek várnunk, mindig csak várnunk kell. Túlságosan büszke vagyok ahhoz, hogy továbbra is elviseljem ezt a megalázó helyzetet. Kérem, utazzon el minél hamarabb. Ezt nem bírom tovább!

Vlagyimir elsápadva nyúlt Tatjana keze után. A lány hevesen el akarta rántani, de a herceg erősen szorította.

- Nem, nem engedem, édes, kedves, makrancos Tatjana. Azt hiszem, bolondot csináltam magamból. Kérem, hallgasson meg. Attól félttem, elijesztem, ha megkérem a kezét. Túl fiatalnak tartottam. Nem akartam döntésre kényszeríteni, amíg nem elég érett ahhoz, hogy tisztázza magában az érzelmeit,

Tatjana elszégyellte magát. A szeme megtelt könnyel, és kövér cseppek gördültek le az arcán.

A herceg magához szorította, és megcsókolta reszkető ajkát.

- Ha csak sejtettem volna, Dusenka! Mennyi szenvedéstől kímélhettem volna meg mindkettőnket! De most már minden rendben, ugye? Most már az én édes kis menyasszonyom vagy, nemsokára pedig a feleségem leszel.

Újra és újra megcsókolta a lány égő ajkát, mígnem Tatjana ijedten tolt el magától.

- Jóságos ég, Vlagyimir! Hol van Elisa kisasszony?

A férfi felnevetett.

- A társalkodónők gyöngye megérdemelné, hogy aranyba foglalják a nevét. Amikor látta, hogy felesleges, eltűnt. Azt hiszem, valahol a bokrok között bujkál. Látod, ott jön, a keze már megint tele van virággal.

Tatjana szeme boldogan ragyogott.

- Fogadok, nyomban eltűnik, ha megint megcsókolsz - mondta pajkosan.

- Próbáljuk ki! - kiáltotta a herceg vidáman, és a lány ajkára hajolt.

A társalkodónő valóban eltűnt. Tatjana mosolyogva nézett kedvesére az újabb csók után.

- Most már elég lesz, Vlagyimir! Hívom Bhsát - mondta.

- Nekem soha nem elég - ellenkezett a férfi.

- Őszintén szólva nekem sem - nevetett pirulva a lány de előbb beszélj a szüleimmel. Azt hiszem, örülni fognak, ha elmeséled a történeteket.

- Még egy utolsó csókot, Dusenka! - könyörgött a férfi.

A lány engedelmesen odakínálta az ajkát.

- De most már eredj! - kérte aztán.

A herceg gyors léptekkel a kastély felé indult. Tatjana pedig a társalkodónőjéhez szaladt.

- Elisa, kedves Elisa! Képzeld, Szogarov herceg menyasszonya vagyok!

A lány szeretettel nézett úrnője felhevült arcára.

- Tiszta szívemből gratulálok, és annyi boldogságot kívánok a fenséges kisasszonynak, amennyit csak megérdemel.

Tatjana felnevetett.

- Az nem valami sok - jegyezte meg panaszos hangon.

- Akkor ezerszer annyit - mondta Elisa mosolyogva.

- Annyi talán már elég lesz - válaszolta az ifjú hercegnő, és belekarolt kedves társalkodónőjébe.

Húga eljegyzési ünnepségére Alekszander is megérkezett Kalnokijba. Kellemetlenül érintette a hír, hogy Anna Paviovna nagyhercegnő is a birtokon tartózkodik. Soha nem érezte feleslegesebbnek a vele töltött időt, mint most, amikor hosszú hetek óta először látta viszont Elisát. Vadul kalapált a szíve, és elsápadt az izgalomtól, amikor találkoztak.

A lány éppen a virágdíszeket rendezgette az eljegyzési vacsorához. Egyedül volt az étkezőben, amikor a férfi belépett. Ahogy rápillantott, a karja lehanyatlott, és a virágok kihullottak a kezéből. Reszketve hajolt le értük. A herceg odalépett hozzá, és segített összeszedni a rózsákat, aztán nem bírta tovább, megragadta a lány kezét, és halk sóhajjal égő arcához szorította.

. Elisa megremegett. Alekszander meglátta a szemében a félelmet és a szorongást, s szó nélkül elengedte. Sarkon fordult, és valósággal kimenekült a szobából.

Miután egyedül maradt, a lány kimerülten lerogyott egy karosszékre, és lehunyta a szemét.

A nap hátralevő részében már nem találkoztak. Elisa a szobájában étkezett, amióta a nagyhercegnő Kalnokijba érkezett, így legalább volt ideje, hogy összeszedje a gondolatait, és megnyugodjon.

Az eljegyzési ünnepség ragyogóan sikerült. Tatjana elbűvölően festett elefántcsontszínű csipkeruhájában, amelyhez ugyanazt a pompás gyöngysort viselte a nyakában, amelyet már az udvari bálon is oly sokan megcsodáltak.

Alekszander, aki az asztalnál a nagyhercegnő mellett ült, égő szemmel nézte a boldogságtól sugárzó jegyespárt. Miért nem folyik Elisa ereiben is hercegi vér? - futott át az agyán. Miért nem ő ül a nagyhercegnő helyett az oldalán? Talán kevésbé szép. Kevésbé jó vagy nemes?

Most először vette komolyan fontolóra, vajon lehetséges volna-e szembeszállni az előítéletekkel. Volna-e esélye, hogy feleségül vegye Elisát? Tudta, hogy az ő köreikben nem keltene megbotránkozást, ha a lány a szeretője lenne. De az, hogy feleségül vegye, mindenkit felháborítana, leginkább a szüleit. Soha nem egyeznének bele, soha! Még Tatjana sem értené meg, pedig ő nagyon szereti Elisát.

Az ifjú herceg halkán felsóhajtott. Mellette ti! a nő, akit neki szántak. Szeméből gőg és uralkodni vágyás sugárzik. Hozzá nem kellene leereszkednie, sőt feljebb lépne a társadalmi ranglétrán, ha arra az elhatározásra jutna, hogy megkéri a kezét. Mégis képtelennek érezte magát erre. Amit ez iránt a büszke, hideg tekintetű nő iránt érzett, az inkább a gyűlölethez hasonlított.

- Talán gondjai vannak, Alekszander herceg? - kérdezte a nagyhercegnő, miután a férfi egy ideje gondolataiba mélyedve maga elé meredt.

Alekszander összerezzent.

- Gondok? Nem tudom, az ember boldogsága annak nevezhető-e, fenség.

- Az emberi boldogságon töprengett ilyen elmerülten?

- Mindenekelőtt a húgom boldogságán, fenség.

Anna Pavlovna irigykedve pillantott Tatjánára.

- Bájjos húgocskája rendkívül boldognak tűnik.

- Irigylésre méltóan boldognak. Követhette a szíve szavát.

- Önt mi akadályozza meg abban, hogy hasonlóan boldog legyen?

Alekszander gondolatai másutt jártak. Szórakozottan felelt:

- A rangkülönbség, fenség.

Anna Pavlovna hirtelen elpirult.

- A rangkülönbség? - kérdezte a lélegzetét visszafojtva. - Ebben az esetben én a szívemre hallgatnék.

- Ezt fenséged sem gondolhatja komolyan - ellenkezett a férfi.

- Dehogynem. A legkomolyabban gondolom. Egyetlen percig sem tétováznék.

- A nők ezt másképp látják, mint mi, férfiak - válaszolta Alekszander, és úgy érezte, mintha gombóc lenne a torkában.

- Igen, egy asszony számára a szerelem maga az élet, egy férfinak pedig csak az élet egy tartozéka. De ön, Alekszander herceg, olyan magasra törhet, amilyen magasra csak akar.

- Lehet, hogy én nem felfelé, hanem lefelé vágyakozom - mondta a férfi hűvösen.

- Lefelé? - ismételte meg Anna Pavlovna csodálkozva, de aztán szenvedélyesen folytatta: - Felfelé vagy lefelé, egyre megy. A szerelem ezzel mit sem törődik.

A nagyhercegnő szentül hitte, hogy Alekszander a véleményét akarta hallani, és a kérdés rá vonatkozik.

A fiatalember kihúzta magát ültében, és gyorsan másra terelte a szót.

- Látta már fenséged a Kalnokij-kastély parkját?

A nagyhercegnő az ajkába harapott. A férfi megint kicsúszott a kezei közül.

Alekszander megkönnyebbült, amikor végre asztalt bontottak. A vendégek szétszéledtek a környező termekben, vagy kísértáltak a kertbe.

Tatjana a bátyjához lépett, aki rosszkedvűen, egy ablakmélyedésbe húzódva ácsorgott.

- Nagyon csendes vagy, Szása. Bánt valami? - kérdezte, és aggódva fürkészte az arcát.

Alekszander megrázta a fejét.

- Nem, húgocskám. Csak egy kicsit elgondolkoztattott a boldogságod.

Tatjana óvatosan körülnézett.

- Hamarosan követed a példámat? - kérdezte mosolyogva.

- Mire gondolsz?

- Menj már! Ne játszd itt az értetlent! Arra gondolok, hogy nemsokára a te eljegyzésedet ünnepeljük.

Alekszander arca kifürkészhetetlen maradt.

- Ugyan kivel?

- Azt hiszed, nem tudom, hogy valami készülődik? Miért hívta meg mama a nagyhercegnőt? Anna Pavlovna fülig szerelmes beléd. Nekem elhiheted, van szemem az ilyesmire. Egy szavadba kerül, és máris megvan az eljegyzés. Ti, férfiak ezekben a dolgokban szörnyen nehézkesek és félénkek vagytok.

Az ifjú herceg kifejezéstelen tekintettel nézett a húgára.

- Nekem nem sürgős, hogy kövessetek, Tatjana.

- Pedig csodálatos lenne, ha egyszerre tarthatnánk az esküvőnket.

- Szeretnéd, ha a nagyhercegnő lenne a sógornód? - kérdezte Alekszander.

A húga meghökkent, és egy kicsit elgondolkozott.

- Tudod, nem igazán sikerült összeemelednem vele, de ez nem fontos. A mama szerint megcsinálnád a szerencsédet, ha elvinnéd. A lényeg az, hogy szeresd!

Alekszander megcsókolta a lányt.

- Tökéletesen igazad van, húgocskám, ez lenne a lényeg. De úgy látom, Vlagyimir már türelmetlenül keresi a menyasszonyát.

Tatjana elsietett, s ekkor az édesapja lépett oda hozzá.

- Nem tetszel nekem, Szása - mondta. - Nyugtalanítasz. Csak nem játszottál megint?

- Nem, papa. Becsületszavamra.

- Talán valami más nyomaszt? Nagyon hallgatag voltál az asztalnál.

Alekszander legszívesebben kiöntötte volna a szívét édesapjának, de nem tehetette - már csak Elisa miatt sem így aztán fejfájásra hivatkozott. Kisétáltak a teraszra, és ott szembetalálkoztak a hercegnével.

- Szása, Anna Pavlovna szeretné megnézni a parkot. Vezesd körbe! Remélem, kihasználod a kedvező alkalmat, fiam. Gondold ineg, milyen előnyökkel járna ez a házasság! Arról nem is szólva, hogy boldoggá tennél, ha teljesítenéd a kívánságomat.

Alekszander kelletlen arcot vágott.

- Nem kísérhetné el valaki más a nagyhercegnőt? Nincs hozzá kedvem, fáj a fejem.

Mária Petrovna gyanakvó tekintettel végigmérte a fiát.

- Nem, Szása. Kifejezetten az volt a kívánsága, hogy veled mehessen. Miért nem akarsz megtenni, amire már oly sokszor kertelek?

- De kedves mama! Milliószer megmondtam, hogy nem szeretem Anna Pavlovnát. A viselkedését nem tartom nőiesnek, sokszor már-már tolakodó.

A hercegné rémülten körülnézett, de szerencsére senki nem volt a közelükben. Időközben Iván herceg is továbbsétált.

- Az isten szerelmére, Szása! Ha ezt meghallotta volna valaki! Gondold meg, kiről beszélsz! Egy úriember különben sem használ ilyen sértő kifejezéseket hölgyekkel kapcsolatban. Szerinted nem illik egy nőhöz, hogy szeret téged, és tolakodónak tartod, ha keresi a társaságodat?

- Szeretném tudni, mama, vajon akkor is így beszélnél-e, ha Anna Pavlovna nem lenne nagyhercegnő.

- De az. Azonkívül nagyon kevés szeretetet kapott, és él-hal érted. Ez sem hat meg?

- Nem, mama. Hidd el, hogy halálosan boldogtalan lennék mellette. Ezt akarsz?

Édesanyja riadtan pillantott a fiatalemberre. Ilyen komolyan még soha nem beszélt, s a tekintete valódi szenvedésről tanúskodott.

- Istenem, Szása, mi van veled?

Mielőtt még Alekszander válaszolhatott volna, a selyemruha suhogása elárulta, hogy Anna Pavlovna közeledik feléjük. A büszke, karcsú alak megállt előttük, és parancsoló tekintetét a férfira szegezte.

Alekszander tudta, hogy udvariatlanság lenne, ha nem állna a hölgy rendelkezésére.

- Megengedi, fenség, hogy körbevezessem a parkban? - kérdezte, és előírászerű meghajlással a karját nyújtotta.

A nagyhercegnő mosolyogva biccentett, és belekarolt a férfiba. Sok szempár fordult utánuk, amint végigsétáltak a teraszon. Mária Petrovna is követte őket a tekintetével, de az most inkább tépelődő volt, semmint elégedett.

Szása mind ez ideig tréfával ütötte el a többé-kevésbé egyértelmű célozgatásokat. A hercegné ezt nem vette komolyan, és bízott benne, hogy eléri a célját. Ma azonban a fia szavai megingatták a reményeit. Még sohasem látta ilyennek. Mi történhetett vele? Talán egy másik nő van a dologban?

Eközben Alekszander herceg és Anna Pavlovna a park távolabbi, elhagyatott része felé tartott. Eleinte még találkoztak vendégekkel, de aztán minden elcsendesedett körülöttük. Egy

padhoz érve a nagyhercegnő javasolta, hogy pihenjenek meg egy rövid időre. O maga leült, ám a fiatalember tartózkodóan állva maradt. Anna Pavlovna mosolyogva arrébb húzódott.

- Foglaljon helyet, herceg!

A férfi kelletlenül eleget tett a felszólításnak, és tiszteletteljes távolságban letilt. A im a Pavlovna észrevétlenül közelebb csúszott hozzá. A park szépségéről áradozott, és miután Alekszander néhány udvarias közhellyel válaszolt, még közelebb húzódott.

- Tudja, hogy az édesanyja komoly reményeket táplál velünk kapcsolatban, herceg? - kérdezte váratlanul.

A férfi megrémült. Felkészületlenül érte a támadás. Miközben a válaszon törte a fejét, a könnyű léptek alatt megcsikorduló kavics jelezte, hogy valaki közeledik. Hamarosan karcsú, fehér ruhás női alakot pillantottak meg.

Elisa volt az, akit a hercegnő a faluba küldött, hogy a lánya eljegyzésének alkalmából a betegek és a szegények között alamizsnát osszon szét. Éppen hazafelé tartott. Gondolataiba mélyedt, és nem vette észre azonnal a padon üldögélő párt.

Alekszander önkéntelen mozdulata azonban felriasztotta töprengéséből. Egy pillanatig bénultan megállt, arcát elöntötte a pír.

Az ifjú herceg is elvörösödött, és mindenről megfeledkezve a szépséges alakra meredt.

Anna Pavlovna dühítette, hogy a döntő pillanatban megzavarták. Haragja ellenére sem került el a figyelmét, hogy a herceg és a lány mélyen elpirult.

- Ki ez az ifjú hölgy? - kérdezte halkán, de metsző hangon. Alekszander erőt vett magán, és elszakította a tekintetét Elisáról. Látszólag közömbösen válaszolt:

- Helbig kisasszony, a húgom német társalkodónője.

Anna Pavlovna arcán hihetetlenül gögös kifejezés jelent meg. Ösztönei megsúgták, hogy ez a szép szóke lány veszélyt jelenthet számára, Hirtelen feltámadt benne a vágy. hogy megalázza.

- Szóval egy cselédlány. A legjobbkor jött. Lépjen csak közelebb, kisasszony! Kioldódott a cipőfüzöm. Kösse meg! - mondta ellentmondást nem tűrően.

Elisa gyorsan összeszedte magát, és közelebb lépett, bár a hangnem bántotta.

Alekszander fejét azonban elöntötte a vér. Mindenáron meg akarta akadályozni, hogy Helbig kisasszonynak megalázó módon kelljen térdepelnie a nagyhercegnő előtt, s megelőzte a lányt.

- Egy lovag nem engedheti át másnak ezt a szolgálatot, fenség - mondta sietve, és letérdelt elé.

A nagyhercegnőt meghökkentette és lefegyverezte ez a szolgálatkészség. Nem tudott ellenállni a kísértésnek, hogy éljen a felkínált lehetőséggel. Intett Blisának, hogy távozzon. A lány azonnal engedelmeskedett.

Anna Pavlovna sóvár tekintettel nézte az előtte térdeplő férfit. Erős vágyat érzett, hogy megsimogassa sűrű, sötét haját.

- Miért nem engedte, hogy ez a lány kösse meg a cipőmet? - kérdezte halkán, és gyengéd pillantást vetett a férfira.

Alekszander kényszeredetten rámosolygott. A nagyhercegnő a mennyekben érezte magát.

- Hogyan feltételezhette fenséged, hogy ezt a szolgálatot bárkinek is átengedem? Elég szorosra kötöttem?

- Igen, köszönöm.

A fiatalember gyorsan felegyenesedett.

- Folytathatjuk a sétát, fenség? Itt, a bokrok között meglehetősen nedves és hűvös a levegő. Fenséged könnyen van öltözve, még megfázik.

Anna Pavlovna gyorsan felállt. Úgy félt a betegségtől, mint a tüztől. Ha elkapta a nátha, folyton vörös volt az orra. Elvégre séta közben is cseveghetnek, gondolta. Belekarolt a férfiba, és azon töprengett, miként tehetné fel még egyszer az előbbi kérdést. Feltétlenül tudni akarta a

választ. Alekszander megérezte a veszélyt, és erőltetett vidámsággal egy különös fogadást kezdett mesélni, amelyet két tiszt kötött az ezredéből. Közben észrevétlenül a park sűrűbben látogatott részei felé vezette a nagyhercegnőt, hogy ne maradjanak ismét kettesben.

Mindezt olyan ügyesen vitte végbe, hogy Anna Pavlovna nem tudta eldönteni, szándékosan csinálta-e, vagy csupán véletlenül van szó. Mindenesetre a séta eredményével rendkívül elégedetlenül tért vissza a kastélyba. Alekszander pedig úgy tett, mintha nem vette volna észre rossz hangulatát.

Odakint érezhetően lehűlt a levegő. A szobák és a termek ismét megteltek vendégekkel. Felszolgálták a teát. Elisa az asztal mögött állt ugyanabban a fehér ruhában, mint az előbb. Anna Pavlovna titokban figyelte, és Alekszandert is szemmel tartotta. A herceg azonban résen volt, és egyetlen pillantást sem vetett a lányra.

Másnap Alekszander céltalanul bolyongott a parkban, és egyszer csak a kápolna környékére tévedt. Nem akart vendégekkel találkozni, elsősorban Anna Pavlovnát kerülte.

A kápolnából éppen akkor lépett ki a nagyhercegnő az udvarhölgye kíséretében. Alekszander semmi kedvet nem érzett, hogy megint társalgásba elegyedjen vele. Tiszteletteljesen köszöntötte, majd besietett az épületbe, mintha imádkozni jött volna.

Odabent csend és béke honolt. Az ifjú herceg megkönnyebbülten fellélegzett. Leült egy padra, és elmerengett. Elisa jelent meg lelki szemei előtt, és gondolatban szerelmes szavakat váltott vele. Nem érezte szentségtörőnek ezeket a gondolatokat, hiszen az Ur ültette szívébe a szerelmet. Mégis csodának kellene ahhoz történnie, hogy egymáséi lehessenek, gondolta. A szülei soha nem egyeznének bele ebbe a házasságba.

Hirtelen megborzongott a hideg, nyirkos levegőtől. Gyorsan felállt, és elhagyta a kápolnát.

Hogy felmelegedjék, fűrgé léptekkel a park felé vette útját. Egyszer csak egy félreeső ösvényre bukkant, amely a szomszédos erdőbe vezetett. Itt biztonságban lesz a nagyhercegnőtől, gondolta. Céltalanul, gondolataiba mélyedve barangolt tovább. Felkapaszkodott egy domboldalra, és letekintett a völgybe. Ekkor észrevette, hogy nem messze tőle, egy kivágott fán Elisa üldögél. Fehér vászonszoknyát és csinos blúzt viselt. A kalapja mellette feküdt a fűben. Karjaival átkulcsolta a térdét, és lehajtotta a fejét, mintha súlyos gond nyomasztaná.

Az ifjú herceg megbűvölten nézte a lányt. A puha erdei talaj elnyelte léptei zaját, így Elisa nem hallhatta meg a közeledtét. Megtorpant, és nem mozdult, képtelen volt eldönteni, mit tegyen. A szíve maradásra biztatta, az esze azonban azt súgta, hogy szép csendben távozzon, és ne zavarja meg a lány lelki nyugalomát. Végül a szíve diadalmaskodott.

- Elisa!

Halk sóhajként röppent fel ajkáról a név, a lány mégis meghallotta. Ijedten összeresztett, és a herceg felé fordult. Aztán gyorsan felpattant, fogta a kalapját, és el akart szaladni.

Alekszander feldúltan odaugrott, és elállta az útját.

Elisa, ne fusson el! Nem viselném el, ha itt hagyna. Szeretem, Elisa! Legalább egyszer hadd mondjam ki! Túlcserül a szívem a szerelemtől! Mondja, ennek valóban így kell lennie? Kerülni fogjuk egymást, és sohasem tartozhatunk össze? - kiáltotta szinte magánkívül.

A lány remegve állt előtte, ijedten nézett fel rá, az arca fájdalmasan megrándult.

Alekszandernak minden Önuralmára szüksége volt, hogy ne kapja a karjába. Az esze, a szíve a lányhoz hajtotta, de nem akart visszaélni a helyzetével.

- Elisa. Könyörüljön meg rajtam, és csak egyetlenegy dolgot áruljon el! Nyugodjon meg, egy lépéssel sem megyek közelebb magához. Kérem, árulja el, szeret-e.

A lány segélykérően összekulcsolta a kezét. Könnyek peregtek végig az arcán, és görcsös igyekezettel próbálta visszanyerni az önuralmát.

- Igen, szeretem, Alekszander herceg, bár tudom, hogy nem lenne szabad. Ha követném a szívem szavát, csak egyetlen út maradna számomra: a halál. Még fiatal vagyok, és élni szeretnék. Boldogan élni.

- Boldogan? Miként lehetnék egymás nélkül boldogok?

Elisa szívére szorította a kezét. Pillantása mélységesen megrendítette a férfit.

- Már az is boldogság számomra, hogy olykor-olykor láthatom, vagy hallhatom a hangját. Az is boldogság, ha az árnyéka az utamra vetődik, és mérhetetlen boldogsággal tölt el a tudat, hogy olyan férfit szeretek, aki nemes szívu és nagylelkű. Ne vegye el tőlem ezt a boldogságot, Alekszander herceg! Tiszta szívemből kérem.

- Nagyon kevéssel beéred, Elisa.

- Nincs más választásom - felelte a lány elfúló hangon.

A válasz szíven ütötte Alekszandert. Fáradtan végigsimított a homlokán, és nyugodtabb, fegyelmezettebb volt a hangja, amikor megint megszólalt.

- Istenemre, Elisa, maga teljesen a hatalmában tart. Mi akadályozhat meg abban, hogy a karomba kapjam? Miért érdekel, mi lesz a következménye? A legszívesebben kézen fognám, hogy elmeneküljünk oda, ahol az előítéletek nem hiúsíthatják meg a boldogságunkat. Velem jönne? Mi lenne, ha külföldre szöknénk? Valahová, ahol a feleségem lehetne? Te, édes, te kedves! Szeretlek, és mindenre képes lennék érted.

Elisa reszketve egy fának támaszkodott, a szeme elkerekedett, mint aki előtt megnyílt a csodák birodalma. Ám aztán borzongás futott végig a testén, és bágyadt mozdulattal felemelte a kezét.

- Hagyjon, Alekszander herceg! Képtelenségeket beszél. Nem szegülhet szembe a hagyományokkal, a szülei akaratával. En pedig... én sem kereshetem a boldogságomat a számomra kijelölt határokon kívül.

- Mert nem szeretsz úgy, ahogyan én téged!

Elisa felemelte a fejét. Sápadt volt, a szeme azonban tűzben égett.

- Kérd, hogy haljak meg érted, és én habozás nélkül megteszem, bár szeretem az életet - mondta.

Alekszander nem bírta tovább, Felzokogott, átölelte a lányt, és vadul csókolta puha ajkát. Elisa mozdulatlanul feküdt a karjában, és hagyta, hogy a boldogság magával ragadja.

A herceg úgy szorította, mintha soha többé nem akarná elengedni. Soha életében nem volt még ilyen kimondhatatlanul boldog, mint ebben az órában. Egy idő után valamelyest engedett a szorítása, de nem eresztette el a kedvesét. Csillogó szemmel nézett rá.

- Elisa, kicsi El is ám - suttogta szenvedélyesen.

A lány megremegett. Ábrándosan, megadóan és mérhetetlenül boldogan pillantott Alekszanderre.

- Szása! - súgta szerelmesen.

A herceg a gyönyörűségtől reszketve simogatta hosszú, szőke haját.

- Te kedves, te édes! Gyönyörű vagy. A hajad úgy ragyog, akár az arany. Csókolj meg, Elisám! Csak egyetlenegyszer csókolj meg! - kérlelte halkán.

A lány odaadó gyengédséggel megcsókolta a száját. Tiszta lelkének lángoló szerelme égett e hosszú csókban. Aztán kibontakozott a férfi öleléséből, kisimított egy hajtincset a homlokából, és felsóhajtva így szólt:

- Engedj. hadd menjek, kérlek!

~ Mikor leszel az enyém⁹ - kérdezte Alekszander sürgetően.

A lány összekulcsolta a kezét, és lesütötte a szemét.

- Adj egy kis időt, hogy gondolkozzam!

A férfi hirtelen megragadta a kezét.

- Nézz rám, Elisa! Még mindig kibúvókat keresel?

A lány ráemelte könnyáztatta tekintetét.

- A tiéd vagyok most és mindörökké, de kérlek, adj egy kis időt, hogy összeszedjem a gondolataimat! Túl gyorsan történt minden. A szívem önhatalmúlag döntött, nem kérdezte meg az eszemet. Most képtelen vagyok határozni. Te is nyugodj meg, és vedd komolyan

fontolóra, képes vagy-e értem ekkora áldozatra. Ebben a kérdésben nem dönthetünk könnyelműen. Bennem biztos lehetsz. Ha egy bizonyos idő elteltével még mindig úgy érzed, hogy csak velem lehetsz boldog, akkor követlek, bárhová mégy. A gondolkodás). időhöz azonban ragaszkodom.

- Meddig kell várnom.. Elisa? Ne felejtsd eh hogy minden pillanat egy örökkévalóság számomra. Nem lehetek nyugodt, amíg nem tartalak szorosan a karomban.

- Nem fogom elfelejtem, Szása. Ha akarnám, se tudnám, hiszen te vagy minden gondolatom. Halasszuk el a döntést a húgod esküvőjéig! Azt akarom, hogy a boldogságát ne árnyékolja be semmi. Addig minden maradjon a régiben! ígérd meg, hogy így lesz!

Alekszander ijedten pillantott a lányra.

- Ezt nem mondhatod komolyan. Egész idő alatt úgy viselkedjünk, mint két idegen? Nem csókolhatom meg az ajkadat, nem foghatom meg a kezedet ? Nem. Elisa, ezt nem ígérhetem meg.

A lány könnyörögve összekulcsolta a kezét.

- Pedig így kell lennie. Képtelen lennék arra, hogy a szüleid és a húgod háta mögött találkozzam veled. Épp elég nehéz lesz számomra, hogy a megváltozott körülmények között is a Kálnokij-palotában mai adjak. Nem akarhatod, hogy kétszínű játéokra kényszerülve, méltatlan helyzetbe kerüljek. Csak azzal a feltétellel maradok, ha megígéred, hogy teljesíted a kérésemet. Különben el kell mennem.

A herceg átölelte, és megcsókolta a homlokát.

- Te kedves, te édes, tudod-e, mekkora hatalmad van felettem? Hát valóban engedelmessékednem kell?

Elisa hozzásimult.

- Igen, ha úgy szeretsz, ahogyan én téged.

A férfi csókja perzselte az ajkát. Ki akarta szabadítani magái, de Alekszander magához szorította.

- Kérlek, ne fossz meg a boldogság egyetlen órácskájától! Hosszú, hosszú időre kell kárpótolnod.

A lány nem ellenkezett tovább. Kedvese vállára hajtotta a fejét, és sokáig álltak összefonódva.

„Most már jöjjön, aminek jönnie kell! Elebenen egyszer tökéletesen boldog voltam" - gondolta Elisa.

A nyár a vége felé közeledett, a vendégek lassanként elhagyták a Kálnokij-kastélyt. A nagyhercegnő már korábban elutazott, mivel Alekszandernek megint az északi birtokra kellett mennie, hogy az intézővel megbeszélje a függőben maradt kérdéseket.

Szeptember végén a hercegi család is visszatért Szentpétervárra.. Hozzá kellett látniuk az esküvői előkészületekhez.

Ez idő tájt tért haza Alekszander herceg is északról. Még soványabbnak tűnt, mint azelőtt, a tekintete pedig komoly, elgondolkodó lett. A palotában ritkán látták, többnyire házon kívül étkezett. Ha mégis otthon evett, akkor is került Elisa pillantását. Kettesben sohasem találkoztak. Úgy tűnt, szigorúan tartja magát a kastély parkjában tett ígéretéhez. Azt sem lehetett azonban kizárni, hogy meggondolta magát. Talán nem is volt olyan erős a szerelnie, mint hitte, vagy elhitette magával.

Egyik késő októberi napon aztán váratlanul belépett a dolgozószobába, ahol együtt találta a két lányt.

- Szorgalmasan tanulsz, húgocskám? - kérdezte, és a pillantása Tatjánáról lassan Elisára siklott.

- Ne nézz már ilyen mélabúsan, Szása! Gyere, ülj le közénk!

A fiatalember helyet foglalt.

- Hogy boldogulsz a német nyelvvel, Tatjana? Néhány hét múlva a gyakorlatban is kipróbálhatod a tudásodat. Menni fog?

A lány felkacagott.

- Aggodalomra nincs okom, nem lesz semmi baj. Amióta tudom, hogy Elisa kisasszony is velem jön Berlinbe, egyáltalán nem félek.

Alekszander felkapta a fejét.

- Helbig kisasszony elkísér Berlinbe?

- Igen. Már az esküvőm utáni napon elutazik, hogy a jövőd otthonunkban mindent elrendezzen, mire megérkezünk a nászújról. Nem is hiszed, mennyire örülök, hogy velünk jön. A mama nagyon kedves volt, hogy felajánlotta. Vlagyimir gyakran hagy majd magamra, és akkor ott lesz velem Elisa. Nem gondolod, hogy kitűnő ötlet volt?

Alekszander végigsimított a homlokán, aztán szemrehányó pillantást vetett Elisára.

- Kétségtelenül kiváló ötlet - válaszolta gépiesen. Ebben a pillanatban belépett a komorna, és jelentette, hogy a varrónő ruhapróbát szeretne tartani.

- Sajnálom, hogy ma már nem tanulhatunk tovább. Nyugodtan elrakhatja a könyveket, Elisa, és lepihenhet egy órácskára. Később majd hívatom. Téged pedig, Szása, lelketlenül magadra hagylak. A varrónő az elsőbbség, ezt biztosan megérted. Isten veled!

Ezzel nevetve kilibbent az ajtón. Alekszander és Elisa pár percig némán ült egymással szemben. A lány mereven a könyvre szegezte a tekintetét.

- Elisa - mondta a herceg végül rekedten az izgalomtól mit jelentsen ez? Berlinbe akarsz utazni Tatjánával? Meg akarsz szökni előlem?

A lány felemelte sápadt arcát.

- Én csak elfogadtam az ajánlatot - válaszolta. - Sokkal jobban tennéd, ha elengednél. Hamarosan elfelejtenél, és a szüléidét sem kellene elszomorítanod.

Alekszander megragadta a kezét.

- Szóval még mindig kibúvókat keresel. Soha nem hagylak el. Érted? Soha! Egek a vágytól, hogy láthassalak. Es te képes volnád] elhagyni engem? Hidd el végre, hogy te vagy a mindenem, nélküled boldogtalan lennék. Egyszer s mindenkorra Összetartozunk, ezt a köteleket nem lehet többé elszakítani. Vagy talán a jövőtől félsz, amely mellettem vár rád?

Elisa a szívére szorította a kezét. Pillantásában benne volt szerelmének minden gyötrelme és gyönyörúsége.

- En? Mit számítok én! Csak te légy boldog!

- És te velem együtt, Elisa. Mi ketten Összetartozunk.

- Képtelen vagyok elhinni. Nem érdelek meg ekkora boldogságot. Remélni sem merem.

Alekszander szorosan magához ölelte.

- De én merem, édes, én merem. Ha kell, az egész világgal szembeszállók.

Szenvedélytől fűtött szavai magukkal ragadták Elisát. Teljesen megfeledkezett arról, hol is vannak. A férfihoz bújt, ajkuk végtelennek tűnő csókban forrt össze, s a világ megszűnt létezni számukra. Nem hallották meg a közeledő lépteket, és még akkor is szorosan összeölelkezve álltak, amikor az ajtó kinyílt.

Iván herceg jelent meg a küszöbön, mellette Mária Petrovna állt. A lányukkal akartak megbeszélni valamit, ám a szerelmesen összesimuló párt találták helyette.

Alekszander és Elisa rémülten szétrebbent. Sápadt, riadt arccal álltak a megdöbbent szülők előtt.

Iván hercegnek volt annyi lélekjelenléte, hogy az ajtót becsukja maga mögött. Mária Petrovna leroskadt az egyik karosszékre, és lesújtó pillantást vetett Elisára.

Férje hamar felocsúdott. A szeme hidegen megvillant, az arca könyörtelen kifejezést öltött.

- Mi ez, Szása? Szerelmi viszony a házamban, a hátam mögött? Helbig kisasszony, mélységesen felháborít a viselkedése. Úrinőnek hittem. Sajnálom, hogy meg kell változtatnom a véleményemet.

Elisa még jobban elsápadt, és megkapaszkodott az asztalban. Mondani akart valamit, de nem jött ki hang a torkán.

Alekszander gyorsan összeszedte magát. Büszkén felszegte a fejét, egy lépést tett az apja felé, és kemény hangon megszólalt:

- Nem kell megváltoztatnod a Helbig kisasszonyról alkotott véleményedet, papa. Épp az imént jegyeztem el. Mostantól a menyasszonyom.

- Szása! - kiáltott fe! a hercegné felháborodva. Iván herceg felemelte, majd leengedte a kezét, mintha egy képzeletbeli köteléket vágna szét.

- Te megőrültél! - kiáltotta fenyegetően.

Alekszander odalépett Elisa mellé, és védelmezően átkarolta.

- Nem örültem meg, papa. Tökéletesen nyugodt és józan vagyok. Helbig kisasszonyt az életemnél is jobban szeretem, és eltökélt szándékom, hogy feleségül veszem.

Iván herceg arca még jobban megkeményedett.

- Eltökélt szándékodnál is erősebb az én akaratom. Elfelejtetted, ki vagy, és mivel tartozol a nevednek? A név és a rang kötelez, ezt jegyezd meg! Egy kaland kedvéért nem feledkezhetsz meg arról, milyen kötelességeid vannak a családdal szemben. Helbig kisasszony, amennyiben a fiam azzal kecségtette, hogy feleségül kívánja venni, sajnálom, de ki kell ábrándítanom. Elszámította magát, kedves kisasszony, ha azt hitte, hogy fényes partit csinál. Egy Kalnokij herceg nem vesz feleségül egy társalkodónót!

Mintha tört döftek volna a lány szívébe, a fájdalomtól és megalázottságtól megremegett, de egyben visszanyerte büszke magabiztosságát. Kihúzta magát, és fagyosan a hercegre pillantott.

- Fenséges uram, már megbocsásson, de nem számíthattam el magam, mivel egyáltalán nem számígtattam. Szeretem Alekszander herceget, ez minden vétkem, ha egyáltalán annak lehet nevezni. A szerelem elgyengített, és meghallgattam az udvarlását, bár mindvégig tisztában voltam azzal, hogy lehetetlen köztünk a házasság.

- Nos, ezt a meggyőződését remélhetőleg nem változtatta meg. Kérem, menjen a szobájába, és ott várja meg a további utasításaimat. Előbb a fiammal kell beszélnem.

A herceg erélyes mozdulattal kinyitotta az ajtót, majd hátrább lépett, hogy szabaddá tegye az utat. A lány remegve, de emelt fővel elindult kifelé. Alekszander azonban elébe állt, és megfogta a kezét.

- Elisa, soha nem hagylak el. A szavamat adtam. A menyasszonyomnak tekintelek.

- Szása! - kiáltott rá Mária Petrovna még egyszer, ugyanolyan felháborodottan.

Elisa csak némán ingatta a fejét, majd sietve elhagyta a helyiséget.

Iván herceg egy másodpercig szótlánul nézett utána, aztán becsukta az ajtót.

- Szása, mit műveltél? - jajveszékelt a hercegné.

- Semmi rosszat, mama. Szeretem Elisát, és hidd el, Ő méltó a szerelmemre. Kérlek, állj az oldalunkra! Asszony vagy, érzőbb lelkű, mint a férfiak. Segíts meggyőzni a papát, hogy egyezzen bele a házasságunkba!

- Soha - vágott közbe Iván herceg metsző hangon.

- Papa, Elisa tiszta és nemes jellem, méltó arra, hogy hercegné legyen.

- Kímélj meg ezektől a közhelyektől! Ha valóban tiszta és nemes, még nagyobb felelőtlenség volt tőled, hogy belebonyolódtál ebbe a szerelmi kalandba.

- Mama! - kérlelte Alexander szelíden az anyját.

A hercegné csak a fejét rázta, és elutasítóan felemelte a kezét.

- Elment az eszed, Szása, ha valaha is komolyan gondoltad, hogy beleegyezhetünk ebbe a házasságba. Szóval ezért nem akartad Anna Pavlovnát feleségül venni. Nem megmondtam,

Iván, hogy Szása mást szeret? Honnan is sejthettem volna, hogy pont ezt a hálátlan nőszemélyt, akit olyan kedvesen befogadtunk az otthonunkba! A húgodra nem gondoltál? Szégyen, hogy ez a nő a nap minden órájában a lányom társaságában tartózkodhatott.

- Tatjana nem lehetett volna jobb társaságban, hidd el nekem!

- Engedelmeddel nekem erről más a véleményem! Ki tudja, mióta folyik ez a szégyenteljes színjáték.

- Mama!

Szása hangja csaknem fenyegetően csengett, a hercegné azonban túlságosan fel volt dúlva ahhoz, hogy képes legyen mérlegelni a szavait. Folytatni akarta, de Iván herceg felemelte a kezét.

- Hagyd csak, Mária! Semmi értelme, hogy a törtéteken vitatkozzunk. Azzal már úgysem segíthetünk. Szása beleszeretett ebbe a nőbe, de meg vagyok róla győződve, hogy hamarosan jobb belátásra tér. Ugye, fiam?

Alekszander nem válaszolt azonnal. A gondolataiba mélyedt. Biztos volt benne, hogy a szülei a törtétek után el fogják bocsátani Elisát. Most tehát az a legfontosabb, hogy haladéktalanul mindent megbeszéljen vele, mielőtt elhagyja a házat. Arról egyelőre fogalma sem volt, miként tudja ezt megoldani.

- Papa, kérlek, hadd menjek most a szobámba - mondta. - Adj gondolkodási időt holnapig! Pillanatnyilag képtelen vagyok dönteni. Csak egyet ígérj meg, azt, hogy Helbig kisasszonyt nem bántod többé. Mindenért egyedül én vagyok a felelős.

Iván herceg megkönnyebbülten fellélegzett. Szása szavait úgy értelmezte, hogy a fia hamarosan engedni fog. Bízott benne, hogy az ügy rövid időn belül rendeződik.

- Rendben van. Holnap beszélünk a dologról. Helbig kisasszonyt pedig nem fogom bántani, ígérem - tette hozzá gyorsan.

- Köszönöm, papa.

Elisa rettenetes állapotban volt. Dermedten, szinte magatehetetlenül ült a szobájában az egyik karosszékekben. Átgondolta a törtéteket, és számot vetett a lehetőségeikkel. Csupán egyvalami tűnt számára megcáfolhatatlannak: ez a házasság soha nem tenné őket boldoggá. Főleg Szását feltette. Nincs más választása, le kell róla mondania, ki kell lépnie az életéből. Hz a frigy soha nem jöhet létre.

Tisztában volt vele, hogy döntésével 'fájdalmat okoz Alekszandernek, de úgy vélte, egy férfi mindig könnyebben kiheveri a csapásokat. Neki pedig vissza kell mennie Németországba. Ez az egyetlen lehetősége. Ehhez viszont útlevele van szüksége. Először is arról kell gondoskodnia, Egy darabig talán ellakhat a rokonainál, akik egy pomerániai kisvárosban élnek. Az unokafivére, Ernst Heinzius már biztosan rég kiheverte, hogy valaha kikoszarozta. O és az édesanyja, Johanna néni biztosan befogadják arra az időre, amíg új állást nem talál.

Igen, így kell tennie. Szásának azonban nem szabad megtudnia, hová utazik.

Miután döntésre jutott, felállt, és mindjárt neki is látott a csomagolásnak. Még csak néhány holmit pakolt össze, amikor kopogtatott az inas. és jelentette, hogy a herceg a dolgozószobájába kéreti a kisasszonyt.

Amint Elisa belépett, a ház ura felállt az íróasztala mellől, és egy ideig némán meredt rá. Volt valami a lány tekintetében, amitől egyszeriben minden harci kedve elszállt. Szinte már sajnálta, hogy olyan kíméletlenül kell vele szemben fellépnie, de a fia sorsáért érzett aggodalom hamar félresöpörte egyéb aggályait.

- Azért kérttem ide, Helbig kisasszony, hogy rendezzük ezt a kínos ügyet. A fiam könnyelműen olyan ígéretet tett, amelyet természetesen nem teljesíthet. Nem akarok Önnek szemrehányást tenni, amiért engedett a kísértésnek. Azt sem kívánom mérlegelni, kit terhel a nagyobb felelősség. Ahhoz azonban nem férhet kétség, hogy Alekszander nem gondolhatta komolyan, amikor házasságot ígért önnek. A fiam nagykorú, bizonyos értelemben azonban

most is a fennhatóságom alatt áll. A ház uraként beleszólásom van a dolgaiba. Teljesen kizárt, hogy valaha is beleegyezzek ebbe a házasságba. Azt viszont készséggel elismerem, hogy önt Szása meggondolatlansága miatt kártérítés illeti meg. Méltányos összeget ajánlok fel, amennyiben beleegyeznek, hogy nyomban elhagyja a házat, és a fiammal minden kapcsolatot megszakít.

Elisa eddig nyugodtan hallgatta a herceget, most azonban tiltakozón felemelte a kezét, mire a férfi elnémult. A lány büszkén nézett a szemébe, és az izgalomtól remegő hangon beszélni kezdett:

- Nagyon kérem, fenség, ne beszéljen velem tovább ezen a hangon! Kártalanításról többé szó se essék! Határozottan visszautasítom. Sértő rám nézve, és nem vagyok hajlandó eltérni, hogy sértéssenek. Nincs semmi, amit fenséged a pénzével megvásárolhatna tőlem. Rögtön azt is hozzáteszem, hogy nem érzem magam bűnösnek. A végzet ellen semmit sem tehetünk. A sors akarata volt, hogy beleszerettem Alekszander hercegre, és a szerelmem tisztaságát és mélységét nem kérdőjelezheti meg az, hogy szegény lány vagyok. Nincs az a pénz, amiért az érzéseimet feláldoznám. Ennyit akartam fenségednek elmondani.

Iván herceg rosszkedvűen dörzsölte az állat, miközben egy percre sem vette le a szemét a lányról.

- Ez azt jelenti, hogy jogot formál a fiamra? - kérdezte élesen.

Elisa arcán fájdalmas mosoly suhant át.

- Fenséged tökéletesen nyugodt lehet. Semmiféle jogot nem formálok Alekszander hercegre. Magamtól is beláttam, hogy nem maradhatok itt tovább. Épp csomagoltam, amikor fenséged hivatott. A lehető leggyorsabban visszautazom Németországba. Az ön fia szabad. Minden kapcsolatot megszakítok vele, mert jobban szeretem annál, semhogy ilyen nehéz döntés elé állítsam.

Iván herceg még most sem vette le a szemét Elisáról. Szinte megszegényítette a leány lelki nagysága. Egyszeriben megértett valamit abból, miért akarja a fia feleségül venni ezt az amúgy jelentéktelen kis társalkodónőt.

- Mit tehetnek önért?

- Az éjszakai vonattal szeretnék elutazni. Sajnos, nincs útlevelém. Fenségednek bizonyára megvannak az összeköttetései, hogy haladéktalanul beszerezze számomra.

Iván herceg az íróasztalához lépett.

- Máris a kezemben van. Kiállítottam, még mielőtt hívtam Önt. Tessék!

Átnyújtotta Elisának az útlevelet. A lány köszönettel elvette.

- Van még valami - mondta aztán habozva. - Szeretném fenségedet megkérni, segítsen abban, hogy Alekszander herceg ne vegye észre a távozásomat. Örülnék, ha senki sem tudná meg, hová megyek. A fiának semmi esetre sem szabad értesülnie a tartózkodási helyemről.

Iván herceg komolyan nézett a lányra.

- Helbig kisasszony, meg kell mondanom, hogy a viselkedésével kivívta a nagyrabecsülésemet. Igazán sajnálom, hogy nem hercegi vér folyik az ereiben. Köszönöm, hogy segített ennek az ügynek a lezárásában. Még valamit szeretnék mondani. A Deutsche Banknál húszezer rubelt helyezek letétbe az ön nevére. Amennyiben szüksége lesz rá, bármikor felveheti. Legalább ennyit engedjen meg, a magam és a fiam megnyugtatóására. Ha nem akarja, és nem lesz rá szüksége, nem kell igénybe vennie. Mindenesetre tudjon róla, hogy ez az összeg bármikor a rendelkezésére áll.

Elisa az átélt izgalomtól annyira kimerült, hogy már alig állt a lábán.

- Ebben nem tudom fenségedet megakadályozni, bár ezt a pénzt sohasem fogom felhasználni - válaszolta bágyadtan. - Engedelmevel most távozom. Még össze kell csomagolnom, és szeretnék időben elkészülni. Megengedi, hogy a kocsit kivigyen a pályaudvarra?

- Természetesen, Helbig kisasszony. Magam fogok róla gondoskodni.

Elisa meghajolt, és elhagyta a szobát.

Alekszandernak délután néhány órára szolgálatba kellett lépnie. Távollétében megbízta az inasát, hogy figyelje, elutazik-e Helbig kisasszony. Hazaérkezése után Pjotr jelentette, hogy a kisasszony épp most hagyta el Iván herceg szobáját.

A fiatalember végigheveredett a díványon, és egyik cigarettát a másik után szívta. Nyugtalanító gondolatok kínozták.

A vacsora alól kimentette magát. Csak másnap akart a szüleivel találkozni, miután tisztázta magában, mit akar tenni és mondani.

Reggel az első útja Tatjánához vezetett. Bízott benne, hogy tőle majd megtud valamit Elisáról. Amikor meghallotta, hogy a lány már elutazott, kétségbeesett. Elisa elment? Örökre eltűnt az életéből?

Reményvesztetten leroskadt, és kezébe temette az arcát. Tatjana látta, hogy rázkódik a válla. Gyengéden átkarolta bátyja nyakát.

- Szása, szegény Szása!

Alekszander felemelte a fejét, és égő szemmel nézett a hűgára.

- Tatjana, ugye mindent tudsz Elisáról és rólam? - kérdezte rekedt hangon.

A lány bólintott.

- Igen. A mama mindent elmesélt.

Alekszander szemében felvillant a remény szikrája.

- Azt is elmondta, hová ment Elisa?

Ám Tatjana a fejét csóválta.

- Csak annyit hallottam, hogy Németországba készült.

- Semmi mást nem tudsz, valóban semmit?

Tatjana elgondolkodott.

- Elisa egyszer említette a rokonait. A nagynénieről és az unokatestvéréről beszélt. Lehetséges, hogy hozzájuk utazott.

Alekszander alig bírta türtőztetni magát.

- Hol élnek ezek a rokonok, és hogy hívják őket? - kérdezte izgatottan.

Tatjana tanácstalanul maga elé meredt.

- Túlságosan izgatott vagy, Szása. Biztosan nagy ostobaságot követnék el, ha elárulnám. Előbb szedd össze magad! Majd elmondom, ha lehiggadtál.

Bátyja nyugalmat erőltetett magára.

- Semmi bajom, Tatjana. Most amúgy sem utazhatnak el. Csak tudni szeretném, hol van. Légy szíves, ne kínozz tovább!

- Legalább néhány hetet várj még! - kérlelte a lány. - Addigra biztosan lecsillapodsz.

- Hetekig várjak? Rendben, de akkor biztosan elárulod?

- Igen, bár jobb volna, ha nem kényszerítenél rá.

- Tehát mikor? Határozd meg pontosan a napot!

Tatjana egy pillanatig habozott.

- Az esküvőm napján - vágta rá aztán.

- Az még messze van.

- Egy perccel sem korábban - mondta a lány, aki máris megbánta ígéretét.

- Tehát az esküvő napján. Szavadat adtad. - Alekszander futólag megcsókolta a lányt, aztán kirohant a szobából.

Az elkövetkező hetekben mindenki azon fáradozott, hogy felvidítsa Alekszandert, és feledtesse vele a bánatát. Ám az ifjú hercegben csak keserűséget ébresztettek a jó szándékú szavak. Senki sem tudott a szívéhez férközni. Szüntelenül Elisa után sóvárgott. Se éjjele, se nappala nem volt, majd elemészttette a vágy.

Vadabbul vetette bele magát az éjszakai életbe, mint valaha. Nem érdekelte más, csak hogy elüsse az időt valahogy, mivel aludni nem tudott. Egyik éjjel csaknem öntudatlan állapotban megint a kártyaasztalnál kötött ki. Felfedezte, hogy a szerencsejáték a legjobb gondúzó, s ezután estéről estére felkereste a játéktermet, így állt bosszút az apján.

Ám mintha a sors gúnyt akart volna üzni belőle, egyre többet nyert. Egyik este aztán elhagyta a szerencséje. Hatalmas összeget tett fel, és elvesztette. Amikor a hajnali szürkületben felállt a játékasztaltól, nem volt egy fillérje sem. Ráadásul még százezer rubellel tartozott is, amit Őt napon belül kellett megfizetnie.

Hazaérve holtfáradtan zuhant az ágyába, és azonnal mély álomba merült.

Az ébredés kiábrándító volt. Most döbbsent csak rá, hogy vége a becsületének, ha nem képes kiegyenlíteni a tartozást. De miből tudná kifizetni? Az apjától nem remélhet segítséget, és sehol sem számíthat hitelre. Korábbi tapasztalataiból tudta, ha megszorult, és kölcsönt szeretett volna felvenni, csak udvarias vállvonogatás volt a válasz. Az édesapja aláírása nélkül egy fillért sem adtak neki.

Hogyan tudná rövid időn belül előteremteni ezt a hatalmas összeget? Ráadásul este a családdal Kalnokijba kell utaznia, mert a hagyományoknak megfelelően a kastély kápolnájában tartják Tatjana és Vlagyimir esküvőjét.

Kétségbeesés lett rajta úrrá. Először nyomta el egy erősebb érzés az Elisa elvesztése felett érzett fájalmát. Hacsak nem történik csoda, elveszett!

Miután megérkeztek a Kainokij-kastélyba, egy láthatatlan erő a kápolnába üzte, hogy imádkozzon. Letérdelt az oltár falát díszítő szentkép elé, amely a család védőszentjét ábrázolta. A kép vastag arany keretét felbecsülhetetlen értékű drágakövek díszítették. Alekszander tekintete megbűvölten tapadt rájuk.

- Biztosan megérnek százezer rubelt.

Rémülten hátrafordult. Szólt valaki, vagy az ő száján csúszott ki ez a mondat? Hirtelen megborzongott, homlokát előtötte a hideg veríték.

„Ha pénzzé tehetném a drágaköveket, az mindent megoldana. Ha kivenném a keretből, és zálogba tenném őket, akkor ki tudnám egyenlíteni az adósságomat.”

A gondolatok vadul kavarogtak a fejében. Odakint közben felerősödött a szél, és megzörgette az ablakokat. A fiatalember összerezett, és kirohant a kápolnából, mintha kergetnék.

Visszasietett a kastélyba, ahol nagy volt a sürgés-forgás. Az esküvői vendégek közül már sokan megérkeztek, s neki kötelessége volt velük foglalkozni. Miközben látszólag vidáman társalgott, folyton a szentképen járt az esze. Minél inkább igyekezett megszabadulni tőle, az elképzelés egyre inkább a hatalmába kerítette.

Tatjana esküvője a Kalnokij hercegnőket megillető pompával zajlott le. A szertartás alatt Alekszander alig tudta levenni a szemét a szentképről. A hívogatóan csillogó kövek valósággal megbabonázták. Semmit sem látott és hallott a szertartásból, mintha ott sem lett volna. Alvajáróként hagyta el a többiekkel együtt a kápolnát. Leült az ünnepélyesen megtérített asztalhoz, de egy falatot sem evett.

Egy órával később Tatjana elbúcsúzott a bátyjától. Alekszander annyira belemerült a gondolataiba, hogy majdnem elfelejtette emlékeztetni adott szavára.

Különös, merev tekintettel nézett a hűgára. Csak ők ketten voltak a kis szalonban. Végül a lány sóhajtva megtörte a csendet.

- Tudom, mire akarsz figyelmeztetni, Szása. Még nem teljesítettem az ígéretemet.

- Így van. Meg kell mondanod Elisa unokabátyjának a nevét, és a várost, ahol laknak.

- Ragaszkodsz hozzá?

- Igen. Tatjana. Láthatod, már teljesen lehiggadtam.

- Az unokabátyját dr. Heinzusnak hívják, és Rosowban lakik. De ugye, megígéred, hogy nem követsz el ostobaságot?

- Nyugodj meg, Tatjana, és felejtse el ezt az egészet! Ne árnyékolja be semmi a boldogságodat! Azt teszem, amit tennem kell.

Alekszander ebben a pillanatban szinte örülni sem tudott annak, hogy megtudta, hol kell keresnie Elisát. Túlságosan nagy teher nehezedett rá.

Tatjana szeretett volna még mondani neki valamit, de ekkor beléptek a szülők, hogy elbúcsúzzanak leányuktól. Aztán már indulnia is kellett férjével a nászútra, s mint afféle boldog szerelmes, minden másról megfeledkezett.

Az esküvői vendégek még aznap este elutaztak Kalnokijból. Utolsónak Iván herceg és a felesége távozott. Alekszander már egy korábbi vonattal elment, azt mondta, visszatér Szentpétervárra. Valójában csak a következő állomásig utazott. Ott kivett egy szállodai szobát, és néhány óra múlva, amikor úgy gondolta, hogy már senki sincs Kalnokijban, titokban visszatért a birtokra.

Három héttel később Iván herceg az íróasztalánál ült, és leveleket írt. Elmerülten dolgozott, amikor a Kalnokij-kastély intézőjének az érkezését í jelentették. A herceg meglepetten pillantott fel. Mi hozhatta a jó öreg Szelnikovot Pétervárra? Azonnal magához kérte. - Üdvözlöm, Szelnikov. Mi újság? - köszöntötte a belépő férfit. Az intéző zavartan gyűrögte a kucsmáját.

- Kegyes engedelmevel, fenséges uram, alázatosan jelentem, hogy tegnap Kalnokijban lopást fedeztem fel.

- Lopást? Mit vittek el? Szelnikov nyelt egyet.

- A kastély kápolnájában az oltár szentképének a keretéből kitörték a drágaköveket.

Iván herceg az íróasztalára csapott.

- Szép kis meglepetés! Mondjon el mindent, de fogja rövidre! Szelnikov elmesélte, hogy az ifjú hercegnő esküvője óta senki sem járt a kápolnában. Előző nap reggel néhány cseléddel odamentek, hogy kitakarítsanak. Akkor vették észre, hogy hiányoznak a drágakövek.

A herceg arcán bosszúság és harag tükröződött. Nemcsak az értékes drágakövek miatti veszteség nyugtalanította, hanem az a gondolat is, hogy a közvetlen közelében, talán a személyzet körében, tolvaj van. Mindenesetre azonnal kézbe kell vennie az ügyet, gondolta. Még egyszer alaposan kikérdezte az Öreg Szelnikovot, aztán megparancsolta neki, hogy térjen vissza Kalnokijba. és senkinek se szóljon a történetről. Senki sem léphet be a kápolnába, amíg ő maga" meg nem érkezik a kastélyba.

Az intéző megkönnyebbülten távozott, miután elvégezte a kellemetlen küldetést. Nagyon meglepte a herceg higgadt viselkedése, mert ismeretes volt előtte az ellopott drágakövek szinte felbecsülhetetlen értéke.

Iván herceg korántsem volt annyira nyugodt, mint mutatta. Amint Szelnikov elment, megparancsolta, hogy azonnal álljon elő a kocsi. Szörmebundába bújt, és a rendőrminiszterhez, Pável Alekszandrovics Jernucsovhoz hajtattott, akihez szoros barátság fűzte.

A miniszter minden támogatást megígért a tolvaj kézre kerítéséhez, és Iván herceg néhány órával később a két legügyesebb nyomozóval már útban is volt Kalnokij felé.

A herceg elutazását szigorúan titokban tartották. Még a feleségének is azt mondta, hogy Burcsikovba megy a birtokára, mert a gazdaság ügyeiről akar tárgyalni az ottani intézővel.

Alekszander nem tartózkodott otthon apja távozásakor. Ennek ellenére furcsa, nyomasztó érzés kerítette hatalmába, amikor aznap este az édesanyjával kettesben ültek a vacsoraasztalnál.

Mária Petrovna alig bírt uralkodni örömteli izgatottságán. Levelet kapott Tatjánától, amelyben a lánya beszámolt Berlinbe érkezésükről és a pompás fogadtatásról, amelyben a férjével részesültek. A hercegné mindent részletesen elmesélt a fiának. Végezetül tolmácsolta Tatjana azon óhaját, hogy Szása a közeljövőben látogassa meg.

- Mit szólsz a meghíváshoz? - kérdezte Mária Petrovna mosolyogva.

Alekszander egy darabig a tányérjára meredt, azután felemelte a fejét.

- Szívesen találkoznék Tatjánával. Várjuk meg, míg a papa hazajön, és megkérdezzük a véleményét.

Iván herceg már másnap megérkezett. Senki sem vehette észre rajta, hogy kellemetlenségei voltak. A két nyomozó alaposan szemügyre vette a helyszínt, néhány embert kihallgatott, majd pontos leírást kért az elrabolt kövekről. Aztán még egyszer nyomatékosan felszólították a herceget, senkinek se árulja el, hogy felfedezték a kövek eltűnését. Arról nem szóltak, hogy gyanakszanak-e valakire.

Iván herceg hazatérése után hamarosan szóba került Alekszander berlini látogatása. A ház ura minden további nélkül beleegyezett fia elutazásába. Szása később mintegy mellékesen megkérdezte, mikor látogatnak a szülei ismét Kalnokijba. Megkönnyebbülten hallotta, hogy június közepe előtt nem készülnek oda. Addig bőven lesz ideje, hogy pénzt szerezzen, és kiváltsa a zálogba tett köveket, gondolta. Talán Tatjana is tud neki egy nagyobb összeget kölcsönözni, vagy Berlinben megkaphatja azt a hitelt, amelyre itt nem számíthat.

A fia elutazása előtti napon a rendőrminiszter látogatását jelentették Iván hercegnek.

A herceg várakozásteljesen felállt, és a vendége elé sietett.

- Személyesen fáradtál el hozzám. Pável Alekszandrovics? Nagyon fontos ügyben járhatsz. Kérlek, foglalj helyet.

Jernucsov leült a kényelmes fotelba, de nem szólalt meg. Az arca rendkívül komoly volt. Iván herceg nyugtalankodni kezdett.

- Nem válaszolsz, kedves barátom, és a tekinteted elárulja, hogy rossz híreket hoztál.

- Az elképzelhető legrosszabb híreket, Iván.

- Nincsenek meg a kövek? Nem találtatok meg a tolvajt? Bizony, a rendőrség sem mindenható - mondta a herceg rosszkedvűen.

Jernucsov egy darabig a csizmáját nézegette, majd elszántan felemelte a léjét.

- Nem mindenható, de azért ügyes. Ebben az esetben azt kell mondanom, sajnós. A köveket megtaláltuk.

Iván herceg felugrott.

- Ezt nevezed te rossz hírnek? Hol vannak?

- Szelickijnél. Százhuszer rubelért zálogosították el őket.

- Mi az ördög! Ki volt az? Elfogtátok a tolvajt?

Jernucsov megint habozni látszott.

- Még szabadlábon van, de tudjuk, hol találjuk.

- Akkor le kell csapni rá! Miért tétovázol?

- Nem akartam elfogatni, míg nem beszéltem veled. A tolvaj a házában tartózkodik.

- Szóval egy cseléd volt. Ki az a gazember?

Most már a miniszter is felállt, és barátja vállára tette a kezét.

- Mondtam, hogy rossz hírt hozok. Aki a köveket elvitte és elzálogosította, nem más, mint a fiad, Alekszander.

Ijesztő, hörgő hang tört fel a herceg mellkasából. Mint akit letaglóztak, leroskadt a fotelba. Betegesen elszürkült arcát a barátja felé fordította.

- Nem, nem... nem igaz! Ez sem lehet igaz... - nyöszörögte alig hallhatóan.

- Ez az igazság, Iván. Magam sem akartam elhinni, de egyértelműen beigazolódtott. A fiad játszott és vesztett. Először mindent megpróbált, hogy pénzt szerezzen, de az utasításaidnak megfelelően sehol sem kapott kölcsönt. A lányod esküvője után megjelent Szelickijnél, és százezer rubelért elzálogosította a drágaköveket. Százhuszezerről kellett aláírnia az elismervényt, de feltételül szabta, hogy a köveket visszavásárolhassa.

Iván herceg összetört. Kétségbeesetten meredt maga elé, megrendítő látványt nyújtott. Jernucsov együtt érzően pillantott rá.

- Szedd össze magad, Iván! - mondta csendesen.
A herceg felriadt, és elkéseredetten nézett a barátjára,
- Szedjem össze magam? Te képes lennél rá, Pável Alekszandrovics? A fiam... tolvaj! Egy Kalnokij... tolvaj! - suttogta.
A miniszter odalépett hozzá.
- Sajnálom. Szívesen megkíméltelek volna ettől a megrázkódtatástól.
A herceg nagyot sóhajtott, aztán barátjára emelte megtört tekintetét.
- Pavel Alekszandrovics - mondta elkínzott arccal azért jöttél, hogy letartóztasd?
- Nem, Iván. Nem hivatalos minőségben jöttem, hanem mint a barátod közöltem veled a hírt. Rajtad múlik, hogy megtaláld a módját, miként bújhatna ki a fiad a földi igazságszolgáltatás alól.
A férfiak némán egymás szemébe néztek. Magyarázkodásra nem volt szükség. Mindketten ugyanarra gondoltak.
A herceg homlokát hideg verejték öntötte el. Gépiesen bólintott.
- Értem.
Jernucsov fellélegzett.
- Akkor nincs több mondanivalóm. Minden további intézkedést elhalasztók, mondjuk három napig. Elég lesz?
A herceg megremegett, aztán keményen összeszorította a száját, és hihetetlen erőfeszítéssel kihúzta magát.
- Elég. Köszönöm, Pável Alekszandrovics, hogy megkíméltél attól, hogy egy Kalnokijt letartóztassanak.
A miniszter megszorította barátja reszkető kezét.
-Nincs mit megköszönnöd. Sajnálom, hogy rossz hírt hoztam, de nem volt más választásom. Isten veled!

Iván herceg egyedül maradt. Dermedten ült a karosszékekben, és kábultan meredt maga elé. Csak nagy erőfeszítések árán sikerült rendet teremtenie a gondolatai között. Az eredmény rettenetes volt. Hosszú idő telt el, mire fel tudott állni. Lassan az íróasztalához lépett, és remegő kézzel kihúzott egy fiókot. Fekete ébenfa ládikát vett elő. Egy kattintás, és felpattant a fedele. A puha selyembélésen két pisztoly feküdt. A hideg fém érintésére összerándult. Aztán kihúzta magát, és könnyörtelen elszántság ült ki az arcára.

- Meg kell lennie - mondta fennhangon.
Lecsapta a doboz fedelét, és csengetett. A belépő inassal közölte, hogy azonnal kéreti a fiát.
Alekszander azt hitte, apja meg akarja bízni feladatokkal, amelyeket majd berlini tartózkodása alatt kell elintéznie. Gyanútlanul lépett be a dolgozószobába. Elég volt azonban egyetlen pillantást vetnie Iván herceg arcára, és a szívét vasmarokkal szorította össze a félelem. Torkán akadt a kérdés, hogy miért hívatta.
Iván herceg fia elszürkült arcát nézte. Anélkül, hogy megmozdult volna, jéghideg tekintetét még mindig Alekszanderre szegezve, tompa hangon beszélni kezdett.
- Jernucsov rendőrminiszter az imént távozott. Azért járt itt, mert korábban értesítettem, hogy a kastély kápolnájából egy bitang ellopta az oltárkép keretéből a drágaköveket, Jernucsov azt állítja, te vagy a tolvaj. Igaz ez, vagy szörnyű félreértésről van szó? Valóban te loptad el a köveket?

Alekszander megtántorodott.
- Papa! - nyögte.
A herceg megremegett. Az utolsó reménysugár is kialudt a lelkében. A fia viselkedése ékesszólóan bizonyította a bűnösségét.
- Tehát igaz... Te becsstelen! - tört ki elkéseredetten.

Az ifjú herceg felemelte a fejét. Az arca riadt volt.

- Bocsáss meg, papa, bocsáss meg! Nem voltam észnél, nem tudtam, mit cselekszem. Csupán kölcsön akartam venni a köveket. Ne ítélj túl szigorúan! Amióta Elisa elhagyta a házat, folyton emészttem magam. Nem tudod, mit jelentett ő nekem. Semmi nem érdekelt, csak az, hogy a lelkemet mardosó fájdalmat enyhítsem. Tökéletesen mindegy volt, hogyan. Ezért megint játszani kezdtem. Csak a játékasztal mellett találtam feledést. Egyik éjszaka mindent elvesztettem... és még százezer rubel adósságot is csináltam. Sehol sem tudtam pénzt felhajtani. Hozzád nem fordulhattam. Csodáért könyörögtem a kápolnában, amikor megpillantottam a képet. A Tatjana esküvője utáni éjszakán titokban visszamentem Kalnokijba, és elhoztam a köveket. Abban reménykedtem, hogy mire eljön a nyár, kiváltom és visszaviszem őket. Azt hittem, addig senki sem fedezheti fel az eltűnésüket, így történt, apám. Bocsáss meg! Keservesen szenvedtem az utóbbi hetekben. Tüi későn döböntem rá, mit tettem. Ne légy könyörtelen! Az ég szerelmére, kérlek, bocsáss meg.

Iván herceg szótlánul hallgatta a fiát, aztán lassan, komor arccal az íróasztalához ment, és elővette a fekete pisztolydobozt. Felnyitotta, kivette az egyik fegyvert, majd furcsa, merev járással Alekszanderhez lépett, és letette elé.

- Egy Kalnokij nem élhet becsület nélkül - mondta tompa hangon.

A fiatal herceg iszonyattal meredt apja sápadt, beesett arcára.

- Apám! - szakadt fel belőle a kiáltás. - Apám, bocsásd meg, amit tettem!

Iván herceg az asztalnak támaszkodott.

- Ha megfizetted a vétkedért, ha tisztára mostad a becsületedet, akkor majd megbocsátok - mondta alig hallhatóan.

Alekszander kiegyenesedett, megfogta az asztalon fekvő pisztolyt, és zsebre tette.

Édesapja arca megrándult. A fiatal herceg sápadt volt, tekintete azonban elszántságról árulkodott.

- Legyen meg az akaratod, apám! Elbúcsúzhatok az édesanyámtól? - kérdezte halkán.

Iván herceg megtántorodott, és lehunyta a szemét. Hogy fogja a felesége elviselni ezt a szörnyűséget?

- O nem tud semmiről - mondta hevesen.

- Hadd búcsúzzam el tőle, mintha csak elutaznék! Úgy is lesz, elutazom. ... Aztán valahol baleset, szerencsétlenség ér. Így könnyebb lesz a mamának és neked is.

- Isten veled, fiam.

Alekszander megfogta apja reszkető kezét, és megcsókolta. Még egy utolsó fájdalmas pillantás, aztán megfordult és távozott. Úgy viselkedett, mintha nem is önmaga lenne, mintha valaki másnak a sorsa teljesednék be rajta.

A szobájába érve gépiesen fellapozta a menetrendet. Egy órája volt a következő vonat indulásáig.

- Pjotr, gyorsan csomagoljon össze néhány holmit! Már az esti vonattal elutazom Berlinbe. Fél óra múlva kérem a kocsit, addig mindennek készen kell állnia - hadarta, mintha előre betanult szöveget mondana fel.

Az inas meghajolt, és sietett a dolgára. Alekszander végigsimított a homlokán, majd édesanyja lakosztályába indult. Sikerült nyugodtnak, sőt derűsnek mutatkoznia.

- Búcsúzni jöttem, mama, még ma elutazom.

A hercegné semmi különöset nem talált a fia hirtelen elhatározásában. Megkérte, hogy adja át üdvözlését Tatjánának, majd szívélyes búcsút vettek egymástól.

Szása a kimerültségtől alig állt a lábán, miután elhagyta édesanyja lakosztályát. A színjáték minden erejét felemésztette. A szobájában egy karosszékbe roskadt, és lehunyta a szemét. Nem akart gondolkozni, félt a gondolatoktól. Csak néhány perc nyugalomra vágyott, amíg a kocsit előáll.

A teljes testi és szellemi kimerültség állapotában hirtelen egy szépséges kép jelent meg lelki szemei előtt. Elisa! Kínzó vágyat érzett, hogy még egyszer láthassa. Miért is ne? Elvégre minden halálraítéltnak teljesítik az utolsó kívánságát.

Igen, így lesz. Elmegy Elisához, hogy még egyszer láthassa, még egyszer utoljára a homlokán érezze puha kezét, mielőtt a golyó a szívébe fúródna...

Elisa már hónapok óta Heinzusék kis vidéki házában élt. Eleinte tartott attól, hogy Ernst megismétli házassági ajánlatát, a férfi azonban eloszlatta az aggályait.

- Tudod, Elisa, édesanyám a lányaként szerel, számomra... számomra pedig mindig olyan leszel, mintha a húgom volnál - mondta.

A lány őszintén beszámolt rokonainak a hercegi palotában történekről. Anya és fia egymással versengve igyekeztek felvidítani és elűzni szomorú gondolatait. Az öreg Dörte is, aki már csaknem harminc éve szolgált a házban, még ő is mindent megtett azért, hogy jókedvre derítse.

Ernst Heinzus különösen megértőnek bizonyult, és gyengéd szeretettel vette körül az unokahúgát. Gyakran szakított magának egy órácskát, hogy elbeszélgessen vele. Amikor a tavasz elküldte első hírnökeit, naponta hosszú sétákra indultak.

Többnyire a tó körül andalogtak, amelynek a partján, hatalmas kert közepén állt a házuk. A tó titokzatos módon vonzotta Elisát. Az a szóbeszéd járta, hogy feneketlen mélységeket rejt, és akit egyszer elnyel, annak a testét sohasem adja vissza. Ennek egyébként nem a víz mélysége volt az oka, hanem a tó fenekét borító iszap és a kúszónövények sűrű szövevénye.

A vízi sportok évadnyitója ebben az évben húsvétra esett. Az ünnep első napján, a gyönyörű napsütésben Elisa és Ernst is kimerészkedett a tóra. Az orvos csónakja a kert alján, egy stéghez kötve ringatózott.

A vízen még hűvös volt, ezért Elisa is evezni kezdett, hogy meg ne fázzon.

A friss, tavaszi szélben hamar kipirult sápadt arca. Miután kikötöttek, és kiszálltak a csónakból, Ernst rápillantott és elmosolyodott.

- Ezentúl, ha jó idő lesz, naponta evezünk egy órát. Mindkettőnknek jót fog tenni, Elisa jókedvűen bólintott.

- Rendben van, Ernst. Ha még melegebb lesz, magunkkal hozzuk Johanna nénit is, és átevezünk a szemközti erdőhöz. Csodálatos ez a nap!

- Úgy bizony! Látod, mennyien üldögélnek máris a vendéglő kerthelyiségében? Mintha a nátha és a hurut ismeretlen fogalmak lennének.

- Gondoskodnak róla, hogy ne maradj munka nélkül - jegyezte meg Elisa tréfálkozva.

- Enélkül sem panaszkodhatom. Már biztosan észrevetted, hogy a betegeim még a veled eltöltött órákat is sajnálják tőlem.

- Igen, mert tudják, hogy szíveden viseled a sorsukat. Csodálatos hivatás az orvosi. Vigaszt és segítséget nyújtasz minden bajban.

- Minden bajban? Jaj, Elisa, ha tudnád, hányszor állok tehetetlenül, és milyen gyakran bújik meg a betegség mögött lelki nyavalya! Azon is jó lenne segíteni, de az erőim sajnos végesek. Szükségem lenne egy rátermett asszisztensre. Itt maradhatnál, hogy segíts nekem. Édesanyám sem lesz fiatalabb, a terhek egy részét le kellene venni a válláról. Csodálatos békességben élhetnénk együtt. Mi a véleményed?

Elisa kedvesen elmosolyodott.

- Nem, Ernst, végleg semmiképp sem maradok. Talán még egy darabig, aztán megint körülnézek a világban. Keríts magadnak másik asszisztentst! Ismerek egy bájos, kék szempárt, amely mindig vágyakozva tekintget feléd.

Az orvos rosszkedvűen pillantott a lányra.

- A mama beszélt róla?

- Csak annyit mondott, hogy örülne, ha végre megházasodnál.

- Természetesen lelkesen magasztalta a kék szempár tulajdonosát is, igaz?

- Käthe Brand nagyszerű teremtés, Ernst. Ismerem, és teljes bizonyossággal állíthatom, hogy remekül megállná a helyét.

A férfi csúfondárosan felnevetett.

- Nektek, nőknek, mindig csak a házasságon jár az eszetek. Mit törődtök azzal, hogy engem ez nem érdekel?

- Némelyek pusztán kényelemszeretetből berzenkednek a házasság ellen - mondta Elisa mosolyogva, és fürkészve pillantott a férfira.

- Nem hiszem, hogy valaha is úgy tudnék szeretni valakit, ahogyan téged szerettelek - felelte Ernst nagyon komolyan.

Elisa ijedten felkiáltott, de a férfi sietve folytatta:

- Ne aggódj! Elmúlt, vége. Ennek ellenére gyötör a gondolat, hogy megint idegenekhez mégy. A te otthonod itt van.

Elisa kinyújtotta felé a kezét, miközben a szeme megtett könnyel.

- Drága, jó Ernst! Sohasem tudom meghálálni neked és Johanna néniem a sok jószágot.

- Csacsiság, Elisa.

A lány a fejét rázta. Erezte, hogy itt az idő, el kell mennie. Elhatározta, nem habozik tovább, és titokban új állás után néz.

Az idő továbbra is szép maradt, és ők csaknem mindennap kieveztek a tóra. A lány titokban írt egy újságban megjelent hirdetésre, és izgatottan várta a választ.

Egyik nap, amikor Ernsttel épp visszatértek a csónakázásból, a kerten át Dörte sietett eléjük.

- Elisa kisasszony, levelet kapott. Küldönc hozta a Császárkertből - újságotla.

A lány meglepetten nézett a szolgálóra.

- A Császárkert Szállodából?

- Igen. Meg akarta várni a választ, de megmondtam neki, hogy a kisasszony nincs idehaza, és jöjjön vissza egy óra múlva. A levelet tulajdonképpen a doktor úrnak címezték. Mivel a borítékon az állt, azonnal felnyitandó, a doktor úr édesanyja úgy gondolta, valakinek sürgősen orvosi segítségre van szüksége, és megnézte. Egy másik levelet talált benne, amelyet Elisa kisasszonynak címezték.

A lány csodálkozva ingatta a fejét.

- Csakis tévedésről lehet szó.

- A levelet a kávézóasztalra tettem - kiáltott még utánuk Dörte, miután elsiettek.

A nappaliban Heinzius asszony már a teához megterített asztalnál ült. Elisa csészejé mellett ott feküdt a boríték. A lány gyanútlanul felemelte, ám alighogy megpillantotta a címzést, megremegett.

- Istenem! - kiáltott fel elsápadva.

Anyja és fia döbbenten nézett rá.

- Mi történt, Elisa?

- Ez a levél... Ismerem a kézírást. Alekszander Kalnokij hercegtől érkezett.

- Kitől? - kérdezte Ernst megütközve.

- Igen, tőle - dadogta a fiatal lány zavartan.

- Olvasd már el, Elisa! - unszolta Johanna néni, mire a lány reszkető kézzel kibontotta, és átfutotta a rövid írást.

„Drága Elisám!

Tegnap este óta a városban vagyok, a Császárkertben szálltam meg. Csak most tudtam meg teljes bizonyossággal, hogy a rokonaidnál laksz. A címüket Tatjana árulta el. Könyörögve kérek, találkozzunk. Még ma, amilyen hamar csak lehet.

Rengeteg mondanivalóm lenne a számodra. Négyszemközt kell beszélünk, különben már felkerestelek volna a rokonaidnál. Utoljára még meg kell hallgatnod. Nem tagadhatod meg

egy halálraitélt utolsó kívánságát. írd meg, kérlek, hol és mikor tudnánk zavartalanul beszélni.

Szása "

A levelet tartó keze lehanyatlott, és Elisa maga elé meredt. Valósággal letaglózták a hirtelen rátörő, heves érzelmek. Ujjongó öröm, félelem és fájdalom járta át a lelkét. Amikor felnézett, anya és fia kérdő tekintetével találkozott a pillantása.

- Itt van, a Császárkertben - mondta halkán.

- Alekszander herceg? - kérdezte az idős asszony.

Ernst néma aggodalommal figyelte Elisa arcát.

- Igen - válaszolta a lány, és átnyújtotta a levelet Johanna néninek.

Az öreg hölgy elolvasta, aztán szó nélkül továbbadta a fiának. Miután Ernst is végzett az olvasással, Elisa karjára tette a kezét.

- Mit akarsz tenni?

A lány szeme felragyogott.

- Teljesítem a kívánságát.

- Hol szeretnél vele találkozni, gyermekem? - kérdezte Johanna néni aggódva. - Ne felejtse el, kisvárosban élünk. Ha valaki meglát egy idegen férfival, megindul a szóbeszéd.

Elisa elkínzott pillantást vetett rá.

- Beszélnem kell veled, nénikém. Egyszerűen muszáj!

- Akkor jöjjön el hozzánk!

- Négyszemközt akar Elisával beszélni, mama - figyelmeztette Ernst.

- Azt itt is lehet. Zavartalanabban, mint másutt, és így legalább nem adunk-otot a pletykára.

Elisa fellelegzett.

- Igazán megengedné? Igen, ez lenne a legjobb megoldás.

- Írd meg neki, hogy itt várod!

A lány bólintott, majd kisetett a szobából. Anya és fia nyugtalanul nézett utána.

- Mit szólna ehhez a fordulathoz, Ernst?

- Nem tudom, mama. Mindenesetre rendkívüli dolognak kellett történnie. A herceg valószínűleg a szülei tudta nélkül tartózkodik itt. Talán ismét titkos kapcsolatra akarja rábeszélteni Elisát.

- Szerintem is. Mit teszünk, ha valóban erről van szó?

- Elisára kell bízunk a döntést, mama. Az ő életéről van szó. Ha képes egy titkos házasság következményeit vállalni, akkor nem szabad megakadályoznunk abban, amiről azt hiszi, boldoggá teheti.

Dörle ebben a pillanatban jelentette, hogy ismét itt van a küldönc.

Elisa már jött is le a lépcsőn, kezében a Szásának írt levéllel amelyet egyszerűen Alekszander Kalnokij úrnak címzett. Ernst elvette tőle a borítékot, átadta a küldöncnek, aztán az unokahúgához fordult.

- Ne feledd, hogy a legodaadóbb, leghűségesebb barátod vagyok.! Ha szükséged van rám, mindig készen állok arra, hogy tanácsot adjak és segítek.

A lány megszorította a kezét.

- Köszönöm, Ernst. Ne aggódj miattam! A magam útját járom, de nem akarok Szásának még több szenvedést okozni.

A férfi megértően elmosolyodott.

- Égsz a vágytól, hogy áldozatot hozzál, és akkor leszel boldog, ha nem akadályoznak meg ebben. Járd csak a magad útját, kedvesem! - Ezzel elbúcsúzott, és elindult a betegeihez.

Elisa bement a nénihez a nappaliba. Keveset beszéltek. A lány arca a várakozás lázában égett. A függöny mögül időnként lopva kilesett az utcára.

Hamarosan meglátta, hogy egy magas, karcsú alak közeledik a ház felé. Azonnal felismerte Szását. Ellépett az ablaktól, a szoba közepén megállt, és sápadtan a szívére szorította a kezét. Johanna néni, aki eddig kényelmesen üldögélt a pamlagon, most felegyenesedett.

- Jön, gyermekem?

- Igen, nénikém.

- Akkor menj, és nyiss ajtót! Vezesd a fogadószobába! Én itt leszek. Ha szükséged van rám, csak hívjál!

Megszólalt a csengő, és Elisa már szaladt is. Kinyitotta az ajtót, Szása pedig gyorsan belépett a házba. A félhomályos folyosón sokáig néztek szótlanul, felindultan egymás szemébe.

- Elisa, Elisa! - suttogta a férfi, szinte kábán a viszontlátás örömétől.

- Gyere! - szólt halkán a lány, megfogta a kezét, és bevezette a szobába. Alekszander ledobta egy székre a kalapját és a kabátját, majd odalépett a lányhoz. Lélegzet-visszafojtva nézték egymást. Elisának feltűnt, milyen sápadt a férfi, az arca elcsigázottnak tűnt, mintha hosszú betegségen esett volna át. Összeszorult a szíve, miközben a viszontlátás örömétől reszketett.

Csak lassan oldódott bennük a feszültség. A szemük csak úgy ragyogott, és lassacskán minden idegenség és gyötrődés eltűnt a tekintetükből, és végül nem maradt más benne, csupán a határtalan boldogság, hogy ismét együtt lehetnek.

Szása széttárta a karját, és Elisa boldogan belesimult. Szorosan átölelték egymást, és minden szenvedésükről megfeledkeztek.

A lány tért magához elsőként. Kibontakozott Alekszander karjából. A tekintete mintha ismeretlen messzeségből tért volna vissza, kedvese arcára siklott. Egyszeriben minden ereje elhagyta, és leroskadt az egyik karosszékre.

- Mit akarsz mondani, Szása? Miért jöttél?

A férfi letérdelt elé, átölelte a derekát, és fáradt gyermekként ölébe hajtotta a fejét.

- Hadd pihenjek itt meg, szerelmem! Csak egy percet kérek, aztán mindent elmesélek.

Elisa reszkető kézzel, gyengéden simogatta kedvese haját. Egy idő múlva Alekszander felemelte a fejét.

- A lábad előtt térdelve köszönöm meg neked a boldogságnak és békességnek ezeket a csodás perceit, drágám. Ne ítéld el azért, amit hallani fogsz! Nagyot vétettem, és drágán megfizetek érte. Neked mégsem szabad elítélned, neked nem! Tudom, hogy te irgalmas leszel hozzám akkor is, ha az egész világ ellenem fordul, ha mindenki eltaszít, még a saját apám is.

Elisa megrémült.

- Szása, mi történt?

Alekszander mindent meggyónt. Elmesélte, miként vetette bele magát az éjszakai életbe, beszélt a hatalmas Összegű adósságról, a drágakövek eltulajdonításáról és végül a döbbenetes jelenetről, ami közte és az apja között játszódott le. Amikor az elbeszélésében odáig ért, hogy édesapja elébe tette a pisztolyt, kimondva ezzel a halálos ítéletét, akkor Elisa fájdalmas sikollyal magához ölelte, mintha megvédhetné a legrosszabbtól.

- Hogy tehette ezt, Szása? Hogy lehet egy apa ennyire kegyetlen? - kiáltotta magánkívül.

Alekszander a lány ölébe hajtotta a fejét, és lehunyta a szemét.

- Nem tehetett mást, Elisa. Ezt követelte tőle a becsület. O is szenvedett, tudom, de nem kegyelmezhetett.

- Egy apa... egy apa... Nem, ezt nem értem. Ez számomra felfoghatatlan és embertelen.

Alekszander megcsókolta a kezét.

- Kedvesem, hogyan köszönhetném meg neked ezt az órát? Mondd, szeretsz még a történetek ellenére is?

Elisa megfogta a férfi fejét, és odaszorította hozzá az arcát.

- Semmi sem olthatja ki a szerelmemet. Mit érdekel engem, hogy egy reményvesztett órán gyengének bizonyultál? Mit érdekel engem, hogy mások elítélnek? Az én szívem, amíg élek, csak érted dobog.

- Mégis elhagytál, és nem harcoltál a szerelmünkért - mondta a fiatalember keserűen.

- Tévedsz. Még mindig harc dúl a lelkemben. Pontosabbnak tartottam azonban a te boldogságodat és lelki békédet, mint a sajátomat. Ila csak sejtettem volna, mi lesz a következménye, soha nem mentem volna el. Mi lesz most, Szása? Tudja az édesapád, hogy idejöttél? Megbánta kegyetlen ítéletét, és megkönyörült rajtad?

Alekszander arca megkeményedett.

- Nem, Elisa. Nem teheti. Egy Kalnokij nem élhet becsület nélkül. Meg kell halnom, hogy így vezekeljek a bűnömért.

A lány kétségbeesetten ölelte magához.

- Nem, nem teheted! Az nem volna vezeklés. Egy újabb bűnnel nem törölhetsz el egy korábbi. Nem szabad meghalnod, ezt nem teheted velem! Kérlek, könyörgök, Szása, ne tedd! Senki sem követelheti tőled ezt a szörnyűséget. Szása, irgalmazz! Iszonyúan félek, szükségem van rád. Ne hagyj el, ne hagyj magamra!

A fájdalomtól szinte Öntudatát veszítve, zokogva borult a férfi mellkasára. Alekszander magához szorította.

- Nyugodj meg, kedvesem! Mindig nagyon erős és bátor voltál. Lásd be, hogy ennek így kell lennie. Nem kerülhetek többé élve az apám szeme elé. A halálhíreket várja. Számára már halott vagyok.

- De még élsz, és élned kell! Nem engedlek, nem engedhetlek meghalni. Légy halott az apád számára, számomra viszont élned kell. Könyörgök, ígérd meg, hogy nem követed el ezt a szörnyűséget.

A fiatalember meghatottan nézte kedvese feldúlt arcát. Kimondhatatlan boldogsággal töltötte el, hogy Elisa ennyire szereti. Most sem hagyja magára, amikor már minden dicsőség és ragyogás a múlté. Elveszítette a becsületét, a lány mégis habozás nélkül kiáll mellette.

Milyen jó is lenne, ha megóvhatná a szenvedésektől, ha mellette élhetné le az életét! De nem szabad. Végre kell hajtania az apja ítéletét.

Fel sem merüli benne, hogy mást tegyen. Ezt követelte a neveltetése, a becsületről alkotott elképzelése. Nem élhet tovább a rendőrség által lefűlelt tolvajként.

Elisának nem kell megtudnia, hogy az elhatározása végleges. Nem akarta megkeseríteni utolsó együtt töltött órájukat. Higgye csak azt, hogy most már örökre vele marad. Szorosan átölelte a remegő lányt.

- Édes kicsikém! Kimondhatatlanul boldoggá tesz a szerelmed. Végtelenül hálás vagyok érte. Felejsük el, ami történt! A két karomban tartalak, és boldog vagyok. Nyugodj meg, kedvesem! Most csak a szerelmünkről beszéljünk!

Sikerült megnyugtatnia a lányt, aki máris megkönnyebbülten tervezgetni kezdte közös jövőjüket. Alekszander csendben hallgatta, és látszólag mindenbe beleegyezett.

- Arra is gondoltál, Elisa, hogy nagyon szegények leszünk? Nincs semmim azon kívül, amit rajtam látsz.

- Nem baj, Szása - felelte a lány. - Mindketten fiatalok és egészségesek vagyunk. Dolgozni fogunk, és boldogok leszünk.

Az ifjú herceg tudatosan terelte a beszélgetést erre a témára, mert még egy meglepetést tartogatott. Egy pillanatra elengedte Elisát, és előhúzott egy papírt a belső zsebéből.

- Azért egészen nincstelen nem vagyok, kedvesem. Akkoriban, amikor egymásra találtunk, titokban vettem magunknak egy házikót egy kis halászfaluban. Senki sem tud róla. Fogd ezt a papírt! Most már a tiéd. Amúgy is rád akartam hagyni. Vigasztaló lett volna számomra a gondolat, hogy néha felkeresed, és olyankor rám emlékezel. De most, igen, most együtt

megyünk oda. Vedd a papírt, és vigyázz rá jól! Nem szeretném magammal vinni a szállodába, nálad biztosabb helyen lesz. Aztán meg itt van az Alekszander Rozsnov névre szóló útlevellem, amit olyankor használtam, ha nem akartam, hogy felismerjenek. Ezt is szívesebben hagynám itt nálad. Jaj, szerelmem, végtelenül örülök a házikónknak! Lelki szemeimmel látom, ahogy az ablaknál állsz, és a tavat kémleled. Én kint vagyok a vízen egy csónakban, és borzasztóan vágyom rá, hogy otthon legyek veled. Vonzó és kedves kép. Erre akarok gondolni, erről álmodom majd, ha ma este nyugovóra térek.

Elisa fellélegzett, a szeme megtelt reménnyel.

- Holnap megint eljössz, ugye? Már korán reggel, ígérd meg!

- Igen, szerelmem, megint eljövök. Tessék, ez egyelőre legyen nálad! - Ezzel átnyújtotta a papírokat. - Máris elküldesz? - kérdezte nagyot sóhajtva.

- Nem, Szása. Maradj még egy kicsit velem!

Boldogan, szorosan összefonódva álltak. Az alkony lassan belopózott a szobába. Elisa ijedten felrezzent, amikor odakint becsapódott egy ajtó.

- Johanna néni már biztosan aggódik - mondta.

Szása elengedte.

- Akkor mennem kell, kedvesem.

A lány megfogta a karját.

- Nem maradnál mégis? Bemutatnálak a nagynénémnek és az unokabátyámnak.

- Nem, nem, ma semmiképp. Majd holnap. Fáradt vagyok, és korán le szeretnék feküdni.

Elisa hozzásimult.

- Akkor menj, Szása! Holnap reggel találkozunk.

Alekszander még egyszer magához ölelte, és hosszan, szenvedélyesen megcsókolta.

- Élj boldogan, kedvesem, én szépséges szerelmem! - mondta, és elengedte a lányt. Az ajtóból még egyszer visszanézett, mint aki örökre az emlékezetébe akarja vésni ezt a pillanatot. - Élj boldogan, Elisa!

Az ajtó becsapódott mögötte. A lány az ablakhoz lépett, és a tekintetével követte távolodó alakját. A férfi nem pillantott vissza. Mereven előreszegezte a tekintetét.

Elisa hirtelen megborzongott.

- Szása!

Bizonytalan félelem kerítette hatalmába. „Nem kellett volna elengednem, hagynom, hogy egyedül menjen el” - tépelődött, de aztán megpróbált megnyugodni. Holnap ismét eljön, és akkor nem engedi el többé.

Elővette a papírokat, amelyeket a férfitől kapott, és az arcához szorította őket.

A jövőjükre gondolt. Mindketten nagyon szegények. A kis halászfaluban meghúzódó házikó menedéket nyújt majd számukra, lesz fedél a fejük felett, de a megélhetéshez több kell.

Hirtelen átvillant az agyán, hogy ha nem lett volna annyira büszke, amikor Iván herceg kártérítést ajánlott neki, vagy ha csak sejtette volna, mi vár rájuk, elfogadta volna a pénzt... Szása miatt. De hisz így is az övé lehet. Iván herceg azt mondta, hogy a Deutsche Banknál húszezer rubelt helyez számára letétbe, amelyet bármikor felvehet. Húszezer rubel egy kisebbfajta vagyon! Ha a kamatait ügyesen beosztják, a kis halászfaluban szerényen megélhetnek belőle.

Felpattant, és izgatottan fel-alá kezdett járkálni a szobában.

„Istenem - gondolta -, csak Berlinbe kell utaznom, és miénk a pénz! Mit érdekel engem, hogy Iván herceg és a felesége mit hisz majd rólam!”

Remegő kézzel összeszedte a papírokat, a szobájába vitte, és ott elzárta az íróasztalába. Hallotta, hogy Ernst hazaérkezett. Nagy levegőt vett. Most le kell mennie, és beszélnie kell az unokabátyjával és Johanna néniével.

Ernst bement a nappaliba az édesanyjához, és nyugtalanul körülnézett. - Hol van Elisa, mama?

- Még nem láttam, amióta a herceg elhagyta a házat - felelte az idős hölgy láthatólag aggódva.

- Sokáig volt itt?

- Több mint egy órát. Miután távozott, Elisa felment a szobájába. Érzem, hogy valami nincs rendben, Ernst.

Mielőtt az orvos válaszolhatott volna, az unokahúga lépett a nappaliba. Odament hozzájuk, és bágyadt mosollyal megfogta a kezüket.

- Kedveseim, bocsássatok meg, amiért csak most jövök hozzátok! A szívem csordultig telt, és először meg kellett nyugodnom. Most még csak annyit árulhatok el, hogy Szása elhagyta a szüleit, és többé nem tér vissza hozzájuk. Az elvesztésem feletti fájdalomában nagyot hibázott, amiért az édesapja a halálba küldte. Idejött meghalni, de én nem engedem. Most már végleg hozzám tartozik, egyedül hozzám! Többet nem mondhatok.

Mindketten megindultan néztek rá. Elisa szeme földöntúli fényben ragyogott. „Mennyire szereti!” - gondolta Ernst, és lopva felsóhajtott.

Ezen az estén is a nappaliban vacsoráztak, a kerek asztalnál. Ma azonban senkinek nem volt igazán étvágya. Mindhárman a gondolataikba merültek.

Elisa lélekben másutt járt. Ahogy múlt az idő, egyre nyugtalanabb lett. Újra végigpergette az eseményeket, kedvese minden mondatán eltűnődött. Utolsó szavai hirtelen különös hangsúlyt kaptak. „Élj boldogan, Elisa!” - mondta. A fülében csengett a hangja, maga előtt látta sápadt arcát, és szörnyű gondolat hasított belé.

Mi lesz, ha nem jön vissza? Ha még ma éjszaka megteszi azt a szörnyűséget, amelytől vissza akarta tartani? Ha csak látszólag egyezett bele mindenbe, hogy megvigasztalja őt, és nyugodt szívvel engedje el — a halálba?

Hirtelen felpattant, és a szívére szorította a kezét. Johanna néni és Ernst ijedten pillantott rá.

- Mi történt, Elisa? - kérdezte az idős hölgy.

- Nem, nem teszi meg. Nem szabad megtennie!

- Térj magadhoz, Elisa! Mi az, ami nyugtalanít? - faggatta Ernst aggódva.

A lány a széktámlába kapaszkodott, és szinte tébolyult tekintettel pillantott az unokabátyjára.

- Iszonyúan félek. Mi lesz, ha mégis megteszi, amit az apja követel tőle?

Ernst felállt, és átkarolta az unokahúga vállát.

- Ne kínozd magad, Elisa. Nyugodj meg! - mondta, de a lány csak a fejét rázta.

- Nyugodjak meg? Csak akkor, ha nála leszek.

Egy darabig némán maga elé meredt, majd megragadta a fiatal orvos kezét.

- Ernst, kedves Ernst, nem bírom tovább. A félelem összeszorítja a torkomat. Érzem, megtörténik a szörnyűség, ha nem megyek el hozzá. El kell mennem. most azonnal! Kérlek, gyere el velem a Császárkertbe. Nincs messze. Lehívatod a szobájából, vagy félmégy hozzá. Aztán megmondod neki, hogy beszélni akarok vele. En addig az utcán várok. Ernst, kérlek, segíts!

A fiatalember megnyugtatóan bólintott, és megfogta a kezét.

- Induljunk, Elisa!

Alekszander, miután elbúcsúzott a szerelmétől, visszatért a szállodába. Végtelen nyugalom költözött a szívébe, nem gyötörték többé kínzó gondolatok. Mindennel leszámolt, már semmi sem kötötte az élethez. Felment a szobájába, és papírra vetett néhány sort:

„Minden holmimat küldjék el Iván Kalnokij hercegnek Szentpétervárra. A mellékelt Összeget, a tartozásaim levonása után, osszák szét a személyzet tagjai között. Alekszander Kalnokij”

A borítékra ráírta a szálloda tulajdonosának nevét, majd az asztalra tette, a pénztárcája mellé, amelyben némi készpénzen kívül csak a névjegy kártyája volt.

Ezután elhagyta a szobáját, és bezárta az ajtót. A kulcsot leadta a portásnak, és megkérte, hogy bocsássanak a rendelkezésére egy csónakot, mert szeretne egy órát evezni a tavon.

A portás hívatta a csónakok felügyeletével megbízott férfit, aki éppen szerény vacsoráját fogyasztotta. Már nem számított rá, hogy megzavarják, hiszen ebben az évszakban esténként senki sem szokott kievezni.

Alekszander az előcsarnokon keresztül a hátsó kijáráshoz ment. Lassan végigsétált az üres kerthelyiségen, ahol csak néhány lámpa halvány fénye világított. A stégnél már várta az alkalmazott.

- Csak rántsa meg a csengőt, ha visszajött, nagyságos úr - mondta.

- Rendben. Lehet, hogy sokáig kint maradok - felelte Alekszander gépiesen, és beszállt a csónakba.

Messzire kivezett a csendes, békésnek látszó vízben. A tó közepe táján behúzza az evezőket, és hagyta, hogy a szelíd hullámzás sodorja a csónakot. Kezébe temette az arcát, és sokáig ült a gondolataiba mélyedve.

Egyszer csak meghallotta, hogy tízet üt a templomtorony órája. Lassan felemelte a fejét. Kihúzta a pisztolyt a belső zsebéből, és felállt a csónakban. A melléhez, a szíve tájékára szegezte a fegyver csövét.

Halk kattanás, aztán tompa dörrenés és elhaló kiáltás törte meg a csendet, majd egy súlyos test a vízbe zuhant. A csónak felborult, és üres koporsóként úszott tovább a tavon.

Elisa és Ernst futva tette meg az utat a fogadóig. A lány izgatottsága a fiatalemberre is átragadt. Szerette volna nyugtatgatni az unokahúgát, de ő tiltakozón felemelte a kezét.

- Ne szólj egy szót se, Ernst! Tudom, érzem, ha nem sietünk, késő lesz.

A szálloda hátsó bejáratánál a lány a fák árnyékába húzódott.

- Menj be, légy szíves, és Alekszanderrel együtt gyere vissza! Egy percre se hagyd magára!

- Rendben van.

Ernst belépett a szállodába, és a portásnál Kalnokij úr felől érdeklődött.

- Az úr orvosi tanácsol akart tőlem kérni, de éppen nem voltam otthon. Szeretném tudni, szüksége van-e még rám. A szobájában tartózkodik?

A portás jól ismerte a fiatal orvost.

- Nincs, doktor úr. Alig tíz perce, hogy kiment a tóra. Azt mondta, legalább egy órát marad.

Ernst Heinzius megemelte a kalapját.

- Köszönöm, addig nem várhatok - mondta és távozott.

Az utcán odalépett Elisához.

- Egyedül? - kérdezte a lány, és ijedten megragadta a kezét. Miután pedig meghallotta, mit mondott a szállodaportás, felnyögött és megtántorodott. Az unokabátyjának kellett elkapnia. - A tóra? Ilyen későn? Ernst, az isten szerelmére, segíts! Utána kell mennünk, hogy megkeressük. Érzem, azért ment ki, hogy meghaljon.

- Csak képzelődsz - mondta a férfi halkán, hangjában kevés meggyőződéssel.

- Jaj, Ernst, érzem. Siessünk, kérlek! Ülünk csónakba, és evezünk utána! Ha nem jössz, egyedül megyek.

- Veled megyek - válaszolta a férfi.

Leszaladtak a stéghez, és gyorsan beültek az egyik csónakba. Megragadták az evezőket.

- Indulás! - vezényelt Ernst.

Az evezők csobbanva a vízbe merültek. Egymás mögött ülve, szótlánul eveztek. Elisa hirtelen megmerevedett.

- Ott! Ott! Egy csónak! Az erdő felé, a magas fáknál. Látod?

- Igen.

- Arra, gyorsan! - kiáltotta izgatottan.

Teljes erővel eveztek tovább. A csónak szinte repült a vízen. Már az üt felénél jártak, amikor meghallották a pisztolydörrenést. A lány felsikoltott, mintha őt találták volna szíven.

- Elkéstünk - nyöszörögte.

- Talán még megmenthetjük - kiáltotta Ernst. és minden erejét megfeszítve evezett.

Néhány perc múlva elérték a felborult csónakot. Elisa felsikoltott, és a vízbe akarta vetni magát. Ernst visszatartotta. Felfedezte a felborult ladik mellett a testet, amely valószínűleg beleakadt a csónakba.

- Nyugalom, Elisa, térj észre! Látod, ott van a csónak mellett, nem merült el. Talán még van remény.

A férfi óvatosan áthajolt a csónak peremén, és kiemelte a sápadt arcot a vízből. Gyakorlott tekintete felismerte, hogy még nem állt be a halál.

- El! - kiáltotta. - Be kell emelnünk a csónakba.

Elisa arcáról eltűnt a tébolyodott kifejezés. Összeszedte magát, bátorsága és önuralma egy csapásra visszatért.

- Mit tegyek? - kérdezte.

Ernst nyugodtan és megfontoltan adta ki az utasításokat. Nem volt könnyű kiszabadítani az evezővillába beakadt derékszíjat, majd a súlyos, magatehetetlen testet beemelni a csónakba, de végül sikerült.

Az orvos Alekszander mellkasára hajolt, és a szívverését hallgatta. Közben észrevette az erősen vérző sebet.

- Amilyen gyorsan csak lehet, kezelésbe kell vennem. Hajszálon függ az élete.

Megint nekifeküdtek az evezőknek, és a part felé kormányozták a csónakot.

- Van még annyi erőd, hogy segíts bevinni, Elisa? - kérdezte Ernst, amikor végre partot értek.

- Erős vagyok, és az életéről van szó - válaszolta a lány fojtott hangon.

Óvatosan kiemelték a sebesültet a csónakból, és bevitték a házba.

Ernst szobájában fektették le a bőrdíványra. Mindez olyan hangtalanul történt, hogy Johanna néni csak akkor jött ki a nappaliból, amikor meghallotta az ajtócsukódást.

- Szentséges ég! Mi történt, gyermekeim? - kiáltotta, amikor meglátta a mozdulatlan, csuromvizes testet.

- Szerencsétlenség, mama. Gyere és segíts! - felelte Ernst higgadtan, miközben már a műszereivel foglalatzkodott.

Az asszony minden további kérdezősködés nélkül a fia mellé lépett, és némán adogatta neki a szükséges fertőtlenítő- és kötszereket. Az orvos először megvizsgálta Alekszandert, majd eltávolította a golyót. Bekötözte a sebet, végül erősítő cseppeket töltött az Öntudatlan ember szájába. Szerencsére nem nyelt túl sok vizet.

Idegfeszítő, kemény küzdelem volt. Elisa egy pillanatra sem mozdult el mellőlük,

Johanna asszony átsietett a fia hálósobájába, és Ernst kívánságára elkészítette Alekszander fekhelyét. Miután végeztek a kötözéssel, átvitték a sebesültet. A nedves holmikat lehúzták róla, és az orvos egyik hálóingét adták rá. Elisa szemébe könnyek szöktek. Megragadta unokabátyja kezét.

- Ernst - Csak ennyit mondott, de ebben az egyetlen szóban benne volt szívének minden hálája.

Az orvos bágyadt mosollyal megsimogatta unokahúga haját.

- Légy nyugodt! El, és ha Isten is úgy akarja, meg fog gyógyulni.

A lány az ágy melletti fotelba roskadt.

- Szása, drága Szása! - zokogta.

A gyötrelmes kiáltás áthatolt a beteget körülvevő sötétségen, és visszahozta a halál mezsgyéjéről. Egy pillanatra felnyitotta a szemét, és zavaros tekintettel körülnézett. Halk sóhaj röppent fel az ajkáról, majd ismét visszazuhant az Öntudatlanságba.

Heinzius asszony kitöltött két pohár bort.

- Igyátok csak meg! Mindketten félholtak vagytok a fáradtságtól - mondta kedvesen.

Engedelmesen felhajtották az italt, aztán Elisa döntő elhatározásra szánta el magát. Megfogta anya és fia kezét.

- Johanna néni, kedves Ernst! Már így is örök hálára köteleztetek, de most még valamit szeretnék tőletek kérni. Hajlandóak vagytok segíteni?

- Gyermekem, ezt nem kérdezheted komolyan. Ugye, Ernst? - felelte az idős hölgy.

Elisa nagy levegőt vett.

- Nehezen tudom szavakba foglalni, amit mondani akarok. Biztos vagyok benne, hogy Szása csak akkor van biztonságban, ha az apja azt hiszi, halott. Csak így akadályozhatom meg, hogy másodszor is megkísérelje, ami most nem sikerült. Ezért senkinek sem szabad megtudnia, hogy él. Dörte előtt is titokban kell tartanunk, hogy a beteg, aki a házban tartózkodik, Alekszander Kalnokij herceg. Ki kell találnunk valamilyen mesét. Mondjátok azt neki, hogy a jegyesem látogatóba jött hozzám, és útközben megbetegedett. Senki sem látta, hogy kimentettük a tóból és idehoztuk. Amikor Ernst a szállodában érdeklődött utána, már elment. Mi semmi mást nem tudunk a Császárkertben megszállt idegenről, csak azt, hogy orvosi tanácsot akart kérni. Ha megtalálják az üres csónakot, azt feltételezik majd, hogy a tóba fulladt.

Elisa egy szuszra mondta végig az egészet, aztán könnyörgő pillantást vetett a rokonaira. Azok meghökkenne néztek egymásra, mintha mindketten a másiktól várnák a választ.

Ernst egy darabig töprengett. Minden érvet és ellenérvet fontolóra vett. Édesanyja rábizta a döntést, és a beállott csendben csitítóan simogatta Elisa kezét.

Végül a fiatal orvos felemelte a fejét, és határozott hangon megszólalt:

- Nehéz dolgot kérsz tőlünk, Elisa. Az én hivatásom azonban az, hogy emberéleteket mentsek. Két sorsot tartok a kezemben. Nincs más választásom, azt kell tennem, amit a szívem diktál. Egyszer azt mondtam, a legjobb barátod vagyok, akire egy életen át számíthatsz. Amit tiszta lelkiismerettel megtehetek, azt meg fogom tenni. Tudom, hogy édesanyám tűzön-vízen át velem tart. Ugye, mama?

- Igen, fiam.

Dörte másnap reggel a szokott időben előjött a hálókamrájából. Ugyancsak meglepődött, amikor úrnőjét teljesen felöltözve a konyhában találta.

- Szentséges Szűzanyám! Mit művel itt ilyenkor, asszonyom? - kiáltotta ijedten.

- Kávét főzök - felelte az idős hölgy nyugodtan.

- Kávét? Talán elaludtam? Vagy a doktor úrnak korán el kell mennie?

- Egyik sem, Dörte. Nehéz éjszaka áll mögöttünk, és szívesen innánk egy csésze erős kávét.

- Nehéz éjszaka? A doktor urat beteghez hívták?

- Nem, Dörte. Aludtál, mint a bunda, és semmit sem hallottál abból, hogy tegnap este látogatónk érkezett.

Az Öreg cselédnek elkerekedett a szeme.

- Látogató? Miért nem ébresztett fel a nagyságos asszony?

- Egész nap talpon vagy, szükséged van az éjszakai pihenésre. Nem szóltunk, különben te is velünk virrasztottál volna. A vendég váratlanul, az esti vonattal érkezett Berlinből.

- Berlinből? És még mindig itt van? - kérdezte az Öreg szolgáló, és a szeméből csak úgy sütött a kíváncsiság.

Heinzius asszony letette a kávéskannát, és közelebb lépett hozzá.

- Dörte - mondta titokzatos hangon -, ha megígéred, hogy hallgatni fogsz, elárulok neked egy titkot.

A házvezetőnő a szívére tette a kezét.

- Nagyságos asszony, hisz tudja, ha nem akarom, senki egy árva szót sem húz ki belőlem.

- Tudd meg hát, hogy az unokahúgom titokban eljegyezte magát. A vendégünk pedig nem más, mint a vőlegénye.

Dörte boldog izgalommal összecsapta a kezét.

- Jaj, ennek nagyon örülök, nagyságos asszony! Aztán meglesz nemsokára az esküvő is?

- Lassan a testtel, Dörte! Titokban jegyezték el egymást. Az úr azért jött ide, hogy megismerje Elisa rokonait. Már az utazás alatt sem érezte jól magát, és alighogy megérkezett, rosszul lett, és ágyának esett. A fiam megvizsgálta és megállapította, hogy súlyos tüdőgyulladásra van. Természetesen nem engedték elmenni. Emst azonnal kezelésbe vette, és az ő hálószobájában szállásoltuk el. Most is ott fekszik magas lázzal. Szegény Elisa borzasztóan aggódik érte.

- Szent Isten! - sóhajtott fel Dörte. - Szegény kisasszonyka! Micsoda szörnyűség! Még szerencse, hogy itt van a doktor úr, és hamarosan meggyógyítja. Efelől semmi kétség, ugye.

- Igen, igen, de félek, megindul a pletyka, ha kitudódik, hogy Elisa vőlegénye a házukban tartózkodik.

- Bizony, sok a gonosz ember. De ne féljen, majd adok én nekik!

- Azzal nem vethetnék véget a szóbeszédnek. Össze kell fognunk. Senki sem tudja, hogy látogatónk érkezett, és nem is kell megtudniuk. Bízhatok benned?

- Asszonyom, inkább leharapom a nyelvemet, de egy szót sem árulok el.

Az idős hölgy elmosolyodott, és kitöltötte a kávéját. Tudta, hogy számíthat

Dörte hallgatására.

A Császárkertben hiába várták a vendég visszatértét. A férfi, aki a csónakot kiadta, tizenegy óra körül kiment a stégre. Körülnézett, de közel-távol egyetlen csónakot sem látott.

Amikor már éjfél is elmúlt, és a vendég még mindig nem tért vissza, értesítette a szálloda tulajdonosát. Kettesben mentek vissza a tóhoz. Kurjongattak, rázták a csengőt, de a sötét víz felől nem érkezett válasz.

Rövid töprengés után küldöncöt menesztettek a rendőrszerepre. A rendőrök megtalálták és a partra vontatták a felborult csónakot. Átvizsgálták, de semmi mást nem tudtak megállapítani, csak azt, hogy üres.

A szállodatulajdonossal együtt felmentek Alekszander szobájába. Megtalálták a rövid levélkét, a pénztárcát és benne az ifjú herceg névkártyáját.

- Nem akart visszajönni. Ez egyértelműen kiderül a levélből - motyogta a tulajdonos.

A papír kézzel kézre járt.

- Egyértelmű. Jól előkészített öngyilkossággal állunk szemben.

A rendőrök Alekszander minden holmiját lefoglalták. Egyelőre nem tehettek többet. Hiábavaló fáradozás lett volna éjszaka átkutatni a tavat. A városban amúgy is köztudott volt, hogy a víz nem adja vissza áldozatait.

Másnap mindent megtettek, hogy a fiatal herceg holttestét megtalálják, de természetesen nem jártak eredménnyel.

Azonnal értesítették a szentpétervári illetékeseket. Táviratok jöttek, mentek, a városon úrrá lett az izgalom. Az emberek csoportokba verődve zarándokoltak le a rejtélyes tóhoz, amely ismét bebizonyította, hogy nem alaptalan a híre.

Alekszander heteken át élet és halál között lebegett. Aztán eljött a nap, amikor Ernst határtalan megkönnyebbüléssel megállapította, hogy túlvan a veszélyen.

Először történt meg, hogy az ifjú herceg láztalan, jótékony, mély álomba merült. Sikerült megmenteni, és senki nem tudta meg, hogy a házukban van. Dörte még csak nem is gyanította,

hogy a férfi nem más, mint akinek az eltűnéséről az egész város beszél. Együtt Örült a többiekkel, amikor a beteg felépült a „súlyos tüdőgyulladásból”.

Elisának az aggodalommal teli hetekben bőven volt ideje, hogy átgondolja közös jövőjüket. Mindent eltervezett, már csak Szása beleegyezése hiányzott. Még egy kiadóval is tárgyalt fordítói munka ügyében. Egyik éjszaka egyedül ült Szása ágyánál, és a beteg nyugodt álmát őrizte. Ernst meghagyta, hogy addig ne zavarja, amíg magától fél nem ébred, aztán adjon neki néhány csepp frissítőt és néhány kanál húslevest.

Hirtelen halk sóhaj röppent fel Alekszander ajkáról. Elisa felrezzent, és föléje hajolt. Kedvese még aludt, de meg-megrebbenő szemhéja jelezte, hogy ébredszik.

A lány csendben felállt, és eloltotta a lámpát. Odakint máj* derengett. Az első hajnali napsugarak ekkor bukkantak elő a félhomályból, és végigsimították a fák törzsét. A madarak elkezdtek szokásos reggeli koncertjüket. Virradt.

Elisa visszaült az ágyhoz, és tétova várakozással nézte Szását. Szerelmes tekintete féltő aggódásról és reményről vallott.

Egy idő múlva a férfi felnyitotta a szemét, és kedvesére pillantott. A szemében értetlenség tükröződött, mintha még mindig álmodna, és a gondolatai másutt járnának. Csak lassan tért magához.

Nyugtalanul megvillant a szeme. Nehezeére esett az emlékezés. Fel akart ülni, de túl gyenge volt hozzá, és visszahanyatlott a párnájára.

Lesoványodott kezével végigsimított az ágytakarón. Az ajka egy nevet formáit, és öröm ragyogott fel az arcán.

-Elisa!

A lány megremegett a boldogságtól. Szása felismerte, és hosszú idő után először ismét a szemébe nézett.

- Igen, Szása. En vagyok az.

A férfi tekintetéből eltűnt az öröm, és töprengő kifejezésnek adta ál a helyét.

- Mi történt, Elisa? A házikónk a tenger partján... te és én... te és én - motyogta, és megpróbált visszaemlékezni arra, ami történt.

A lány megcsókolta a szemét. Nem tudta tovább visszatartani a könnyeit. Alekszander Összerezzent, Elisa pedig gyorsan megtörölte az arcát. A férfi nagyot sóhajtott.

- Semmire nem emlékszem. Hol vagyok, és miért sírsz, kedvesem?

A lány egy kanálba töltötte a szíverősítő cseppeket. Alekszander engedelmesen lenyelte, majd hagyta, hogy a lány néhány kanál húslevessel megetesse, miközben egy percre sem vette le kutató tekintetét kedves arcáról.

Hirtelen megvillant a szeme. Pupillái kitágultak a rémülettől. Látszott rajta, hogy kezd tisztulni az emlékezete.

A lány csókkal zárta le az ajkát.

- Ne beszélj és ne gondolkozz, Szása! - kérlelte. - Aludj még egy kicsit! Meglátod, minden rendbe jön. Csak aludj!

Alekszander túl gyenge volt ahhoz, hogy tovább töprengjen. Fáradtan lehunyta a szemét, és ismét elszenderedett.

Elisa térdre borult az ágya mellett.

- Segítség, Istenem! Mentsd meg nekem! Nem kívánhatod, hogy még kegyetlenebbül megszenvedjen a bűnéért. Nem akarhatod, hogy megismételje, amit végtelen jószágodban megakadályoztál. Mentsd meg őt, bocsásd meg a vétkét! Ne akard, hogy kételkednem kelljen a jószágodban és az irgalmadban!

Áhítatosan, térden állva imádkozott, míg Johanna néni a szobába lépett, és gyengéden felemelte.

A beteg délig aludt. Amikor felébredt, egy öreg hölgyet látott az ágya mellett iilni. Kérdőn pillantott rá, és tekintetét nyugtalanul körbejáratta a szobán. Johanna néni biztató mosollyal odanyújtotta neki az orvosságot.

- Most ne beszéljen! Próbáljon meg újból elaludni! - mondta nyugodt hangon.

Alekszander azonban nem aludt el. Idegesen nézelődött, Johanna asszony sejtette, kit keres, de megígérte az unokahúgának, hogy egy percre sem hagyja magára a beteget, Elisa amúgy is hamarosan visszajön, épp csak gyorsan megebédel.

Gyengéden megigazította a férfi párnáját, és válaszolt a kimondatlan kérdésre.

- Elisa azonnal itt lesz.

A beteg nagyra nyitotta a szemét.

- Hol vagyok? - kérdezte.

- Biztonságban. Olyan emberek között, akik a javát akarják - válaszolta az idős hölgy barátságosan.

Alekszander lehunyta a szemét, de meg-megrezdülő pillája elárulta, hogy nem alszik. Már mindenre emlékezett, arra azonban nem talált magyarázatot, hogy miként került ebbe a szobába, és mi történt vele azután, hogy a tó hullámai Összecsaptak a léje felett. Hogyan maradhatott életben, amikor golyót repített a szívébe?

Heinzius asszony aggódva figyelte. Látta, hogy nem alszik, és megpróbálta elhessegetni kínzó gondolatait.

- Nem enne valamit? - kérdezte kedvesen.

Alekszander meglepődve tapasztalta, hogy az evés gondolatára minden nyugtalansága ellenére összefut a nyál a szájában.

- Éhes vagyok - mondta halkán.

Az idős asszony megörült ennek, máris fogta a tányért, és óvatosan kanalazta a finom húslevest a beteg szájába. Jóleső érzés töltötte el, mert Alekszander látható élvezettel fogyasztotta el első ebédjét.

- Jól van, de most már valóban aludnia kellene.

Alekszander kimerült a szokatlan megerőltetéstől, engedelmesen lehunyta a szemét. Néhány perccel később elszunnyadt.

Elisa visszatért a betegszobába, és amikor meghallotta a néni beszámolóját, örömeben a nyakába ugrott. Kedvező jelnek tartotta, hogy Szása nem utasította vissza az ételt. Vidámabban és kissé megkönnyebbülve foglalt ismét helyet az ágynál.

A beteg ezúttal nem aludt sokáig. Elisa körülbelül egy órát üldögélhetett kedvese mellett, és közben kitalálta, mit mond majd neki, ha újból felébred.

Alekszander kinyitotta a szemét, és tiszta tekintettel nézett a lányra.

- Kedvesem, megint te vagy itt? - kérdezte, és megfogta a kezét. - Az előbb más ült az ágyamnál. Sok mindent szeretnék tőled kérdezni.

Elisa gyengéden a szájára tette a kezét.

- Ne kérdezz semmit, még nem szabad sokat beszélned. Mindent elmondok, amire kíváncsi vagy. Szása, szerelmem, boldog vagyok, hogy visszakaptalak! - Egy pillanatra elhallgatott, mert erőt vett rajta a felindultság. - El akartál menni, kegyetlenül magára akartad hagyni a te Elisádat - suttogta aztán.

A férfi gyengéden megsimogatta a haját. Szája szegletében elkínzott vonás jelent meg.

- Miért élek? Hogy kerültem ide? - kérdezte.

A lány erősen megszorította a kezét, és mindent elmesélt. Szása szótlánul hallgatta, és a végén nagyot sóhajtott.

- Szóval apám és anyám számára meghaltam. Jól van így. Soha nem tudhatják meg az igazságot.

- Számomra viszont élned kell. Teljesítetted apád akaratát, százszorosan megbűnhődöttél a vétkeért. Isten nem fogadta el az áldozatodat. Elvezetett hozzád. én pedig visszavettem a

víztől, ami már senkinek nem kellett. A hatóságok jelentették apádnak a halálodat. Alekszander Kalnokij herceg halott, Alekszander Rozsnov viszont él. A nagynénemen és az unokabátyámon kívül senki sem tudja, hogy életben vagy. Ez a két hűséges ember pedig hallgatást fogadott. Sohasem fogják megszegni az ígéretüket. Elköltözünk abba a házikóba, amelyet kettőnknek vásároltál. Ott majd újból megbarátkozol az étellel. Gazdagok nem leszünk, de szükölködni sem fogunk. Apád húszezer rubelt helyezett el számomra a Deutsche Banknál. Akkor büszkén visszautasítottam, de ma már nincs bennem semmi büszkeség. Az a pénz a miénk lesz, kedvesem. Néhány hét múlva délre utazunk, hogy megerősödjél. Szép csendben összeházasodunk, és mihelyt beköszönt a nyár, a kis halászfaluba költözünk. Mindent átgondoltam és pontosan megterveztem. Munkánk is lesz. Könyveket fogunk fordítani. Már kaptam ígéretet az egyik kiadótól. Boldogok leszünk.

Szása úgy érezte, álmodik. Sokáig némán nézett Elisa kérlelő szemébe. Micsoda hatalma van felette ennek a lánynak! És mennyire csábította az élet, az édes élet kedvese oldalán! Nagyot sóhajtott.

- Azon gondolkodom, Elisa, hogy teljesíthetem-e a kérésedet. Nem leszek-e inkább teher a válladon. Egy száműzött, becsületét veszített ember legyen a hitvesed? Jobbat érdemelnél. Tisztában vagy vele, mit vállalasz?

A lány csak mosolygott, és csókkal válaszolt.

- Élet és halál, átok vagy áldás, mindent megosztok veled, és kimondhatatlanul boldog leszek. Ha te velem vagy, nevetve dacolok a világgal.

Elisa oly forró szerelemmel nézett rá, hogy a férfinak minden kételye eloszlott.

- Kedvesem, azt teszem, amit kívánsz. Hogyan tudnám másként meghálálni a szerelmedet?

A lány újra megcsókolta. Csókja nyomán mintha új életerő áradt volna szét Alekszander testében.

- Egy szót se többet, különben Ernst megharagszik! Még kímélni kell magad.

A férfi csendesen pihent, és meghatottan nézte kedvesét. A szeme gyanúsán csillogott. Jóleső melegség járta át a szívét. Az élet megint ezernyi szállal kötötte magához.

Elisa és Szása két hét múlva Ernst és az édesanyja kíséretében a Gardatóhoz utazott. Dörte otthon maradt, hogy vigyázzon a házra. Elisa néhány nappal korábban Berlinben járt, és felvette a letétbe helyezett összeget. Minden simán ment, és ő kimondhatatlanul megkönnyebbült. Ebből a pénzből biztosíthatja a maga és Szása jövőjét.

A Garda-tónál Alekszander hamarosan erőre kapott. Ragaszkodott hozzá, hogy az esküvőjükön még egyszer utoljára a teljes nevét és rangját használja, így akarta elkerülni, hogy valaha is kétségbe vonják a házassága érvényességét, Az olasz falucska anyakönyvébe és az egyéb hivatalos okiratokba végül is senki sem nyerhet betekintést. Így lett Elisa a legnagyobb csendben Kalnokij hercegné.

Ernst maga után küldette az otthoni újságokat. Az esküvőt követő napon érdekes cikket fedezett fel az egyikben. Az állt benne, hogy Iván Kalnokij herceg a feleségével egy napra megszállt a Császárkertben, mert Mária Petrovna hercegné a tó mellett elterülő kis erdőben, nem messze a parttól, szerencsétlenül járt fia emlékére márványszobrot emeltet. Egy ismert művész már el is készítette a tervet. A kétalakos kompozícióban az irgalmasságot jelképező női alak egy térdeplő ifjú fölé hajol.

Ernst megmutatta a cikket Elisának, de azt tanácsolta neki, hogy Szásának egyelőre ne mondjon semmit. Ráér később megtudni, ha már teljesen egészséges lesz.

Ernst és az édesanyja másnap hazautazott. Szása meghatott hangon még egyszer köszönetet mondott mindazért, amit érte tettek.

Ernst és Alekszander ezekben a hetekben életre szóló barátságot kötött. Sem az orvos, sem az édesanyja nem ítélte el Szását azért, amit tett. Sokkal inkább hibáztatták a keményszívű apát, aki ballépéséért ilyen kegyetlenül büntette a fiát.

Szása és Elisa júliusig maradt a Garda-tónál. Ekkorra már északon is beköszöntött a nyár, és ok a kis halászfaluba utaztak. Úgy költöztek be szerény hajlékukba, mint Alekszander Rozsnov és a felesége. A kertjükben virágok tarkállottak, s egyik sarkában kis veteményeskert kapott helyet. Az alacsony ablakokat fehér függönyök díszítették. A párkányon cserepekben piros muskátlik sorakoztak.

Elisa felujjongott, amikor beléptek bájos otthonukba, melynek egyszerű, de kellemes, barátságos volt a berendezése. Az elmúlt hetek boldogsága és nyugalma megtette a hatását: az ifjú asszony szebb volt, mint valaha. A férje alig tudta róla levenni a szemét.

Alekszander minden kínzó emléket el akart felejteni. Átölelte szeretett hitvesét, miközben az ablakból a végtelennek tűnő tengert nézték.

- Kedvesem, a mese mégis valóra vált - súgta a felesége fülébe.

Új élet kezdődött számukra. A halászházikó előző tulajdonosának a lánya ellátta a háztartást, főzött is, úgyhogy a fiatalasszonynak nem sok teendője maradt.

Elisa szerződést kötött az egyik jelentős kiadóval, és naponta több órát fordított a férjével. Alekszander számára teljesen új dolog volt a rendszeres munka, amely őszinte meglepéssel töltötte el.

Teljesen felépült, bár soha többé nem lett a régi önmaga. Törékeny egészsége miatt folytonosan kíméletre szorult. A nyár elmúltával, az Őszi, majd a téli viharok beköszöntével sokat szenvedett a meghűlésektől. Elisa azonban annyi szeretettel és gondoskodással vette körül, hogy könnyen viselte a vissza-vissza-térő betegségeket.

Megbékélt a sorsával, és életének minden percében hálát adott ifjú feleségének a tőle kapott boldogságért. Csak a múltra nem volt szabad gondolnia, az apjára, az édesanyjára, Tatjánára és távoli otthonára. Olykor-olykor búskomorság vett rajta erőt, s ilyenkor a felesége is tehetetlennek bizonyult.

A következő év pünkösdjén, egy évvel a házasságkötésük után kislányuk született. Szonjának nevezték el.

A kicsi keresztelőjére ellátogatott hozzájuk Johanna néni, Heinzius doktor és újdonsült felesége, Käthe, akivel tavasszal házasodtak össze. Ernst előadta kívánságukat, miszerint ők szeretnének a gyermek keresztzülei lenni. Elisa és Alekszander persze boldogan beleegyezett.

Az egyszerű szertartás alatt az ifjú apának hirtelen látomása támadt. Maga előtt látta a Kalnokij-kastély kápolnáját, ahol Tatjana örök hűséget esküdött, és ahol ő azt a végzetes cselekedetet elkövette. Látta az oltár felett a szentképet a drágakövekkel kirakott, súlyos arany keretben, mely tündöklő ragyogással verte vissza a gyertyák fényét.

De nem ez ejtette rabul a tekintetét. Az oltár előtt bájos, ifjú hölgy állt egy daliás katonatiszt oldalán. A fiatal nő, még csaknem kislány, nagyon hasonlított Elisára. de nem ő volt az. Mögöttük, egy kényelmes, gobelinnel díszített karosszékben hófehér hajú, idős asszony ült, akinek jóságos pillantása gyengéd szeretettel nyugodott a jegyespáron. Alekszander felismerte benne az édesanyját.

Esküvői szertartás volt, ehhez nem férhetett kétség. De ki lehet a szépséges menyasszony ?

Alekszander zavartan végigsimított a homlokán. Hirtelen a kosárra esett a pillantása, amelyben a kislánya feküdt. Villámként hasított bele a gondolat: „A kor bezárul. A gyermekem egyszer majd visszatér születésem helyére, oda, ahol előttem örökre becsukódtak a kapuk.”

- Szása! Mi van veled, kedvesem? Nem érzed jól magad? Szomorú vagy? - hallotta meg egyszer csak Elisa hangját.

A férfi olyan volt, mintha egy másik világból tért volna vissza. A szeme azonban úgy ragyogott, amilyenek Elisa még soha nem látta.

- Nem, nem vagyok szomorú - válaszolta olyan halkán, hogy csak a felesége hallhatta. - Hisz itt vagytok nekem ti, te és a gyermekem. Ti jelentetek számomra mindent: hazát, múltat, jelent és jövőt. Boldog vagyok, Eiisa, és köszönöm neked ezt a csodálatosan gazdag életet.

VÉGE